

Verslag openbare ochtend- vergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

Datum 7 september 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door C. de Bouter (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr. B. van Steeg (tot 11.12 uur), dhr. C. Bos (na 12.12 uur), de wethouder mw. E. Oosters, commissiegriffier mw. M. de Vos, de leden mw. K. Alblas (CU), dhr. D. Bosch (PVV), dhr. J. Cornielje (PvdA), dhr. F. Dekkers (GL), dhr. H. Dijkstra (CDA), dhr. R. van den Enk (Student & Starter), mw. Y. Hessel (Utrecht Solidair), dhr. M. van Heuven (PvdD), mw. R. Heijne (GL), mw. T. Meerding (VVD), het lid M. Minnaert (BIJ1), dhr. M. de Pagter (VVD), mw. V. Smit (VOLT), dhr. T. Temming (Stadsbelang Utrecht), dhr. M. Usta (DENK), dhr. J. Vasters (D66), mw. L. de Vries (PvdD), mw. J. Zwinkels (CDA)

Verslag ochtendvergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid en Wonen

1. Opening.....	2
2. Vaststellen van de agenda van 7 september 2023	2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen	2
3.1 Raadsvoorstel Startnotitie Klimaatvisie Utrecht	2
3.2 Raadsvoorstel Toestemming wijziging Gemeenschappelijke Regeling AVU.....	3
3.3 Raadsvoorstel Vaststelling Ingegraal Programma van Eisen gebiedsontwikkeling Ockhuizen en verruiming van de algemene verklaring van geen bedenkingen voor zonne-energieproject Ock-Zon.....	3
3.4 Raadsvoorstel Wijziging Verordening leegstand, verhogen boetebedragen bij overtreden van de meldplicht.....	3
3.5 Het kraakbeleid in Utrecht.....	3
3.6 Agenderingen ter plaatse.....	4
4. Conceptverslag vergadering 1 juni 2023, conceptverslag geheime vergadering 1 juni 2023, conceptverslag vergadering 15 juni 2023.....	4
5. Toezeggingen/moties.....	4
6. Ingekomen stukken.....	4
7. Initiatiefvoorstel Aanpak houtstook, volgende stap naar schone lucht.....	4

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering om 10.00 uur. Hij heeft een aantal mededelingen. Volgende week verschijnt de programmabegroting. Er komen ontbijtsessies over hoe deze begroting te lezen. De ontbijtsessie voor de commissie EDVW is voor de volgende vergadering van de commissie op 5 oktober 2023 van 8.45 uur tot 9.45 uur. Leden kunnen zich aanmelden via de mail die zij gisteren hebben ontvangen. Wethouder Oosters is op uitnodiging van de Europese Commissie op 5 oktober 2023 in het buitenland. Hierdoor is zij niet bij de commissievergadering. Hij vraagt of de commissie ermee akkoord gaat dat zij, als er op 5 oktober 2023 agendapunten zijn voor deze wethouder, door een collega wordt vervangen. Hij ziet dat de leden ja knikken. Als het agendapunt Magazijn De Zon zou worden besproken, dan zal dat voor een deel in een besloten deel van de vergadering moeten plaatsvinden. Hij stelt vast dat er de commissieleden en het college geen mededelingen hebben.

2. Vaststellen van de agenda van 7 september 2023

De **voorzitter** merkt op dat de vergadering twee volle dagdelen zou nemen. Als de agenda in de middag niet wordt afgerond, gaat de vergadering in de avond verder. De leden hebben in de app kunnen zien dat de heer Ter Hoonte door ziekte niet aanwezig kan zijn. Deze heeft verzocht om het agendapunt over Magazijn De Zon (agendapunt 9) in de volgende commissievergadering te behandelen. Spreker ziet dat de commissie dit verzoek steunt. Dan is er wel een logistiek probleem.

Mevrouw **De Vos** geeft aan dat wethouder Van Hooijdonk wethouder Eerenberg vervangt in de commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (VOWE). Spreekster moet heel goed afstemmen met de griffier van die commissie om te zien of de behandeling van agendapunt 10 (de waterpompen) naar voren kan. Zij komt daar straks op terug. Zij zal dit in de app zetten. Mocht het niet lukken, dan wordt de schorsing vanmiddag iets langer. De commissie begint dan iets later met agendapunt 10.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of hij de volgende keer rekening moet houden met tijd voor dit onderwerp.

De **voorzitter** antwoordt dat de leden dan inderdaad rekening moeten houden met tijd voor dat agendapunt. De agenda is hierbij vastgesteld, dus zonder agendapunt 9.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Startnotitie Klimaatvisie Utrecht

De **voorzitter** deelt mee dat het voorstel is om dit onderwerp te agenderen voor de volgende vergadering van de commissie op 5 oktober 2023 met een behandeltijd van 60 minuten.

Mevrouw **Heijne** (GL) vindt 60 minuten voor het bespreken van de klimaatvisie wel kort. Het gaat over het klimaatbeleid van de gemeente Utrecht in zijn hele breedte. Veel fracties zullen veel willen inbrengen. Zij stelt twee uur voor.

De **voorzitter** ziet veel knikkende gezichten. Het wordt de volgen keer een volle agenda, maar als de commissie er 120 minuten over wil spreken, dan wordt het zo gedaan.

3.2 Raadsvoorstel Toestemming wijziging Gemeenschappelijke Regeling AVU

De **voorzitter** geeft aan dat voorgesteld wordt om dit te agenderen voor de volgende vergadering van de commissie met een besprekingsduur van 15 minuten. Het kan ook een A-punt worden. Waarschijnlijk zijn er niet al te veel politieke punten.

5 De heer **De Pagter** (VVD) meent dat dit voorstel wat de VVD betreft rechtstreeks naar de raad mag.

Mevrouw **Heijne** (GL) heeft de ervaring dat bij de RIB (raadsinformatiebijeenkomst) altijd wel een paar punten worden meegegeven. 15 minuten lijkt haar prima voor een kort debat.

10 De heer **Vasters** (D66) sluit zich bij de VVD aan. Volgens hem is het een A-punt, maar 15 minuten is ook goed.

15 De voorzitter denkt dat, als er een fractie is die er toch iets over wil zeggen, het goed is om 15 minuten aan te houden. De commissie stemt hiermee in.

3.3 Raadsvoorstel Vaststelling Integraal Programma van Eisen gebiedsontwikkeling Ockhuizen en verruiming van de algemene verklaring van geen bedenkingen voor zonne-energieproject Ock-Zon

20 De **voorzitter** meldt dat het voorstel is om dit voor de volgende vergadering te agenderen voor 30 minuten.

25 De heer **De Pagter** (VVD) stelt namens de heer Ter Hoonte een technische bijeenkomst op locatie bij daglicht voor om er daar naar te kijken en met bewoners te spreken.

De **voorzitter** vraagt of dat lukt voor de vergadering van 5 oktober 2023.

Volgens de heer **De Pagter** (VVD) is dat wel de bedoeling.

30 Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat haar fractie graag helpt bij het organiseren van een technische bijeenkomst. 30 minuten lijkt haar wel kort voor dit onderwerp. Het is al eerder voorbijgekomen en het ligt gevoelig bij de omgeving.

35 De **voorzitter** stelt 60 minuten voor. Hij ziet de commissieleden knikken. Voor 5 oktober 2023 wordt een technische briefing op locatie georganiseerd en het onderwerp wordt voor 60 minuten geagendeerd.

3.4 Raadsvoorstel Wijziging Verordening leegstand, verhogen boetebedragen bij overtreden van de meldplicht

40 De **voorzitter** geeft aan dat wordt voorgesteld dit voorstel voor 15 minuten te agenderen. Het is technisch, maar het gaat over boetebedragen. Dat kan tot discussie leiden. Als dat niet zo is, kan het als A-punt naar de raad.

45 Mevrouw **Meerding** (VVD) wil het wel heel kort bespreken. 15 minuten is goed.

De **voorzitter** concludeert dat het 15 minuten wordt.

3.5 Het kraakbeleid in Utrecht

50 De **voorzitter** herinnert eraan dat hierover in de app al contact is geweest. Mevrouw Meerding heeft daarvoor al een agendering geschreven. Veel fracties hebben zich daarbij aangesloten. Het voorstel is ook dit onderwerp te agenderen voor 5 oktober 2023 voor 120 minuten. Daarvoor moeten dan zowel de burgemeester mevrouw Dijkema als wethouder De Vries worden uitgenodigd. Spreker ziet dat de commissie instemt met 120 minuten. Hij hoort van de griffier dat dan de agenda vol is.

3.6 Agenderingen ter plaatse

De **voorzitter** vraagt of er commissieleden zijn die iets willen agenderen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is benieuwd welke onderwerpen nu op 5 oktober 2023 niet behandeld zullen worden die wel voor die vergadering gepland waren. Zij denkt bijvoorbeeld aan het onderwerp Overvecht van wethouder Streefland. Dat gaat dus allemaal naar een latere vergadering.

Mevrouw **De Vos** wijst erop dat dit allemaal in de vorige vergadering is afgetikt. Zij moet zo meteen een puzzel oplossen omdat er 90 minuten bijkomen voor Magazijn De Zon. Zij komt daar straks op terug. Het punt van wethouder Streefland gaat sowieso naar 5 oktober 2023 omdat de commissie op 26 september 2023 een bijeenkomst op locatie heeft.

4. Vaststelling conceptverslag commissie Energie(transitie), duurzaamheid en wonen 1 juni 2023, GEHEIM conceptverslag besloten gedeelte vergadering 1 juni 2023 en conceptverslag vergadering 15 juni 2023

De **voorzitter** heeft geen tekstuele opmerkingen ontvangen. Hij stelt vast dat iedereen akkoord gaat met die verslagen en stelt de verslagen vast. Het verslag van het besloten gedeelte is permanent geheim totdat de commissie de geheimhouding opheft.

5. Toezeggingen/moties

De heer **Usta** (DENK) brengt naar voren dat op 10 november 2022 een motie is ingediend over een alternatieve koopconstructie zoals huurkoop door DENK en Utrecht Solidair. In het tweede kwartaal 2023 zou daar een terugkoppeling op komen. Hij vraagt waarom die vertraagd is. In de toezeggingenlijst staat ook dat de commissie hierover wordt geïnformeerd voor het zomerreces.

De **voorzitter** antwoordt dat het college hierop terugkomt aan het einde van het debat.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) ziet dat de commissie naar aanleiding van vragen van GL en het CDA over een circulaire economie breder geïnformeerd zou worden in het tweede kwartaal 2023 door wethouder Schilderman. Zij weet niet of dit al gebeurd is, maar er staat geen update bij in dit overzicht.

Volgens de **voorzitter** komt er een nieuw actieplan circulaire economie op zo kort mogelijke termijn. Hij weet niet of wethouder Oosters daar iets over kan zeggen. De commissie VOWE spreekt straks met wethouder Schilderman over economie. Hij denkt dat de wethouder aan het einde van het debat hierop terugkomt. Hij stelt de toezeggingenlijst vast.

6. Ingekomen stukken

De **voorzitter** deelt mee dat er geen ingekomen stukken zijn. Hij gaat over tot het inhoudelijke gedeelte van de vergadering. Er zijn veel woordvoerders en daarom lijkt het hem goed om één minuut te schorsen tot 10.15 uur.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 10.13 uur en heropent deze om 10.15 uur.

7. Initiatiefvoorstel Aanpak houtstook, volgende stap naar schone lucht

De **voorzitter** zet uiteen dat dit een initiatiefvoorstel is van mevrouw Heijne en mevrouw Sasbrink. Mevrouw Sasbrink is met verlof, zij wordt vervangen door mevrouw De Vries. De initiatiefnemers willen in de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) een verbreding van het verbod om buitenshuis te stoken. Deze verbreding is noodzakelijk om de luchtkwaliteit te verbeteren en zo de gezondheid in Utrecht te beschermen tegen de schadelijke uitstoot van in het voorstel genoemde verbrandingsvormen. Tevens wordt met dit voorstel besloten om over de aanpassing van de APV te communiceren met een communicatiecampagne gericht op bewustwording van de schade van houtstook in de buitenruimte voor gezondheid en milieu. De besprektijd is 120 minuten. Het onderwerp wordt in een gewoon debat besproken, maar de commissieleden kunnen ook vragen

stellen aan de initiatiefnemers. Daar is iets meer tijd voor nodig, maar hij wil proberen de behandeling binnen die 120 minuten te laten plaatsvinden.

Volgens mevrouw **Heijne** (GL) is een vuurtje stoken een symbool voor gezelligheid, maar de schaduwkant van houtstook blijft vaak onbesproken en roept zelfs weerstand op. Maar houtrook is een belangrijke bron van luchtvervuiling en zeer schadelijk voor de gezondheid. Sommige Utrechters kunnen door gezondheidsklachten niet naar buiten, wanneer hun burens een vuurtje stoken. Het is aan de politiek om de schaduwkant wel bespreekbaar te maken en overlast en vooral ernstige gezondheidsschade door houtrook aan te pakken. De aanpak van houtstook is complex en vraagt verschillende maatregelen. Soms moeten grote stappen worden gezet die ingewikkeld zijn en veel geld kosten. Soms kunnen kleine stappen worden gezet waar kwetsbare inwoners enorm mee worden geholpen. Daarom stellen de initiatiefnemers voor om houtstook in de buitenruimte aan te pakken. Het is een 'no regret-maatregel' die direct kan worden genomen en waarmee snel winst kan worden geboekt. Gezelligheid is ook op een andere manier te vinden, gezondheid komt niet zomaar terug. De motivatie van GL en de PvdD is duidelijk. Zij horen graag hoe de commissie tegen dit voorstel aankijkt.

De heer **Bosch** (PVV) complimenteert de indieners van het voorstel met het harde werk, maar het onderwerp wekt geen enthousiasme bij hem op. Zijn fractie kijkt kritisch naar dit voorstel, maar is ook wat verbaasd en boos dat een fractie dit durft voor te stellen. De aanvallen op de vrijheden van de burger worden steeds groter. Hij wil echter wel een lans breken voor de indieners van dit voorstel. Zij hebben naar aanleiding van de ophef die ontstond door het indienen van dit voorstel een aantal heel nare berichten gekregen. Mensen kunnen het met hen oneens zijn, maar zij moeten niet gaan schelden en dreigen tegen mensen die met goede bedoelingen handelen. Dat wil hij gezegd hebben (applaus). Hij denkt dat de commissie wel weet hoe zijn fractie over dit voorstel denkt. Niet voor het eerst wordt zijn fractie geconfronteerd met plannen die mensen verbieden om te genieten van gezelligheid, hier het geknetter van een gezellig houtvuurtje. Waar stoppen deze betutteling en bemoeizucht van de raad? Natuurlijk wil iedereen frisse lucht, maar de lucht is nog nooit zo schoon geweest. Worden de partijleden van de indieners 's nachts zwetend wakker na een soort houtstook-horrorfilm?

De heer **Dekkers** (GL) is nieuwsgierig hoe de PVV de vrijheid beoordeelt van mensen met bijvoorbeeld chronische aandoeningen van de luchtwegen om ook van gezelligheid te profiteren.

De heer **Bosch** (PVV) stelt dat het niet mogelijk is iedereen voor alles in het leven te behoeden. Mensen hebben ook last van andere dingen die ook niet worden verboden. Mensen worden misschien ziek van te veel geluid in de binnenstad, maar daar doet de gemeente ook niets aan. De prikkels voor iemand die autistisch is worden ook niet allemaal weggenomen.

De heer **Dekkers** (GL) vraagt of de heer Bosch weet hoeveel mensen er in Utrecht wonen met chronische aandoeningen van de luchtwegen en die echt last hebben van dit vuurtje stoken.

De heer **Bosch** (PVV) kent geen precieze getallen. Het zullen er ongetwijfeld veel zijn, omdat de heer Dekkers het anders niet naar voren zou brengen.

De heer **Dekkers** (GL) heeft zich laten voorrekenen dat het om ongeveer 12.000 tot 13.000 mensen gaat, die echt last hebben. Die zijn voor de heer Bosch niet zo belangrijk.

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat dat niet zijn woorden zijn. Hij vindt het wel belangrijk, maar er is een afweging. Hij weet ook niet hoeveel mensen er zijn met autisme. Zo kunnen er allerlei getallen worden genoemd. Misschien moet er meer worden gedaan aan de kwaliteit van die rook of moet er worden gelet op wat allemaal in een vuurkorf wordt gegooid. Er zijn mensen die elke zomer de buurt uitnodigen voor een heerlijke barbecue in hun tuin. Het huidige voorstel bevat nog niet een barbecueverbod, maar dat is natuurlijk wel de volgende stap. In het voorstel staat dat dat nu nog niet aan de orde is. Iemand die een barbecue organiseert hoort nu dat zijn hout-gestookte vuurkorf waaromheen mensen met een biertje of een wijntje genieten onder het mom van verbetering van de luchtkwaliteit verboden zal worden. Wat moet de boa dan zeggen? Dat zo iemand niet langer de buurt gezellig mag maken omdat de lucht het niet leuk vindt? Het is allemaal onbegrijpelijk en spreker stemt met zijn ogen dicht en hoopt, dat als hij zijn ogen opent, hij niet is terechtgekomen in een stad waar iedereen op de wip wordt gehouden door de

houtstookpolitie. Milieuproblemen moeten serieus worden genomen, maar er moet niet worden overdreven. De nadruk moet worden gelegd op voorlichting en bewustwording in plaats van op een rigoureuze verbod. De problemen worden vooral veroorzaakt door verkeerd hout of andere dingen die worden verbrand. De raad moet ook eerlijk zijn over de handhaving. Hij kan zich voorstellen hoe meldingen binnenkomen bij de politie over het zien van verdachte rooksignalen in de tuin van de buurman.

De heer **Dijkstra** (CDA) hoort dat de heer Bosch voorlichting voorop wil stellen. Ziet de PVV het ook zo dat de toon van die voorlichting mede van invloed is op het effect en op de stad die Utrecht wil zijn?

De heer **Bosch** (PVV) denkt dat heel veel mensen niet weten dat het hout dat zij in de vuurkorf of in de open haard gooien gewoon slecht hout is en dat nat hout leidt tot klachten. Bij mooi, droog hout is er weinig rook. Hij denkt dat het inderdaad zo is. Handhavers moeten niet worden belast met het opsporen van houtvuurtjes. Zij moeten hun tijd inzetten voor ernstiger zaken. Dit is de zoveelste regel in een reeks van maatregelen. Die zijn nu al niet te handhaven en dat gebeurt straks ook niet. Hij wil ruimte houden voor gezelligheid, voor de warmte van een knisperend houtvuurtje en voor de verhalen daarbij. Het leven is soms al moeilijk genoeg.

De heer **Vasters** (D66) meent dat de luchtkwaliteit in Utrecht veel beter is dan vroeger, maar dat het nog steeds beter kan. D66 steunt dan ook het streven om naar de twee jaar geleden vastgestelde WHO-advieswaarden te gaan. D66 begrijpt ook dat om die waarden te halen de gemeente meer moet doen dan nu het geval is, bijvoorbeeld door de hoeveelheid fijnstof naar beneden te brengen. Dit voorstel pakt echter een heel kleine bron van fijnstof aan. Slechts 2% van de fijnere fracties fijnstof komt van buitenshuis stoken. Bij vuurkorven en barbecue op hout zal dat nog wat minder zijn. D66 wil daarom eerst kijken naar de grotere bronnen van fijnstof. Dat zijn verkeer en vervoer, haardvuren binnenshuis en industrie.

Mevrouw **Smit** (VOLT) vraagt of D66 wel voor een verbod op houtstook binnenshuis is.

Volgens de heer **Vasters** (D66) is dat niet geheel juist. D66 zegt dat stoken binnenshuis een veel grotere bron is en dat gekeken kan worden naar maatregelen om dat aan te pakken. Dat betekent niet meteen een verbod, maar bijvoorbeeld meer voorlichting en het stimuleren van het weghalen van kachels en haarden met financiële prikkels, hetgeen de gemeente nu al doet.

De heer **Dijkstra** (CDA) hoort dat D66 zegt: 'niet meteen een verbod'. Betekent dit dat het verbod op binnen stoken er niet kan komen of dat dat verbod er wel kan komen?

De heer **Vasters** (D66) zegt dat dit er op dit moment niet kan komen omdat eerst naar de grotere bronnen moet worden gekeken. Met advisering, voorlichting en financiële prikkels kan al heel wat worden bereikt. Hij zegt erbij dat D66 naar strengere waarden toe wil. Op de heel lange termijn kan het wel tot de mogelijkheden behoren. Het verbaast hem bijvoorbeeld dat op dit moment iemand in een nieuwbouwwoning nog een open haard kan laten neerzetten. Dat is een landelijke regel waarvan D66 zich afvraagt of dat wel de meest slimme is. In de loop van de tijd kunnen maatregelen wat strenger worden.

De heer **Dekkers** (GL) merkt op dat luchtverontreiniging door stoken een veelkoppig monster is dat om verscheidene maatregelen vraagt. Maar de verontreiniging en de gezondheidsbedreiging van houtstook binnen is zeker even groot als het verkeer. Ziet de heer Vasters dat die houtstook buiten een vervuiling is in de directe levenssfeer van de mensen? Zij ademen het direct in. Dat is iets anders dan vervuiling door een hoge schoorsteen met filters.

Volgens de heer **Vasters** (D66) klopt dat. Het is een bron van lokale vervuiling. Er moet hier een afweging worden gemaakt tussen het plezier voor de mensen die stoken en de overlast. In die afweging gaat op dit moment een dergelijk verbod voor D66 veel te ver.

De heer **Dekkers** (GL) verbaast dit. Hij herinnert zich namelijk dat D66, toen het ging om het verplaatsen van de brommer naar de rijweg, daar erg voor was omdat die vervuiling direct neus en luchtwegen binnenkomt. Waarom geldt dat op dit punt niet?

De heer **Vasters** (D66) antwoordt dat zijn fractie op dat punt destijds een andere afweging heeft gemaakt. Bij het rijden op een scooter of een brommer maakt het niet zo veel uit of dat op het fietspad of op de rijweg gebeurt. Het negatieve effect voor de gebruiker is niet erg groot. Het iemand ontnemen van het stoken van vuur buiten of van een barbecue op hout heeft wel een negatief effect op het plezier van iemand. 80% van de luchtverontreiniging van de lucht komt van buiten Utrecht. D66 denkt dan ook dat het meer tot maatregelen op landelijk en Europees niveau moet komen. Het college is bezig met het opstellen van een nieuwe nota luchtkwaliteit die ook in de inspraak voorligt. Daarin wordt onderzocht welke maatregelen het meest effectief zijn en wordt ook gekeken naar het draagvlak. Zijn fractie heeft de indruk dat maar heel weinig mensen in Utrecht het verbieden van vuurkorven een goed idee vinden. Uit onderzoek van I&O Research blijkt dat Nederlanders vooral verwachten dat de overheid schonere alternatieven stimuleert en daarnaast voorlichtingscampagnes organiseert over de gezondheidseffecten. Dat sluit aan bij wat Utrecht nu al doet. Het intensiveren van die maatregelen lijkt D66 effectiever dan het opleggen van een verbod. Zijn fractie is niet overtuigd van de noodzaak en de effectiviteit van dit initiatiefvoorstel. D66 wacht de beleidsnota luchtkwaliteit af om een beslissing te nemen over extra initiatieven voor verbetering van de luchtkwaliteit in Utrecht, daarbij kijkend naar alle bronnen en met een integrale afweging van de kosteneffectiviteit en het draagvlak.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt het jammer dat D66 niet instemt met het voorstel. Hij vraagt D66 hoe belangrijk de zorgplicht van de gemeente voor kwetsbare inwoners is.

De heer **Vasters** (D66) antwoordt dat die zorgplicht er absoluut is. Maar er zijn heel veel mensen met heel verschillend lichamelijke of andere problemen. De gemeente kan niet alles daarom gaan verbieden. Dan wordt de vrijheid totaal ingeperkt. Er moet altijd een afweging worden gemaakt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat D66 tegen inwoners zegt dat zij hen niet kan helpen. Hier ligt gewoon een 'no regret'- maatregel die zo kan worden ingevoerd, die gratis is en waarmee mensen kunnen worden geholpen. Deze maatregel is super gemakkelijk en toch verschuilt D66 zich achter de argumenten in haar bijdrage. Hoe denkt D66 dan over de zorgplicht voor inwoners?

De heer **Vasters** (D66) zegt tegen de heer Van Heuven dat hij eerst de grote bronnen moet gaan aanpakken. D66 is best bereid om te kijken naar het stoken binnenshuis om dat op een lager niveau te krijgen. Hoe kan Utrecht naar minder schoorstenen gaan? Daarmee wordt een veel grotere bron aangepakt.

De heer **Van Heuven** (PvdD) meent dat dit een schijntegenstelling is. Waarom moeten eerst de grote bronnen worden aangepakt en dan pas de kleine? De grote bronnen worden al aangepakt, maar dat is ingewikkeld. Waarom kan die keuze niet worden gemaakt, als nu een kleine stap kan worden gezet die wel de inwoners helpt?

De heer **Vasters** (D66) geeft aan dat er nog andere grote bronnen zijn, zoals verkeer en vervoer. Er zijn daar grote stappen gezet, onder andere met de komst van schonere verbrandingsmotoren. D66 staat absoluut achter het beleid om daarin nog een stapje verder te gaan, landelijk, maar ook lokaal, door in te zetten op openbaar vervoer, fiets, deelmobiliteit en elektrisch vervoer. Al die maatregelen hebben een veel grotere impact op de hoeveelheid fijnstof en de luchtkwaliteit. Dat is prioriteit nummer 1.

De heer **Dijkstra** (CDA) vraagt zich af waar hierin het sociaal - liberale element van D66 is gebleven en hoe D66 kijkt naar de eigen verantwoordelijkheid van bewoners. Hij hoort dat D66 zegt dat bij nieuwe huizen het aanleggen van open haarden eigenlijk zou moeten worden verboden. Waar is er de eigen verantwoordelijkheid nog bij D66?

De heer **Vasters** (D66) meent dat uit zijn betoog duidelijk is geworden dat D66 juist voor eigen verantwoordelijkheid en vrijheid van mensen is en dat het belang daarvan het standpunt van zijn fractie heeft bepaald. Hij heeft de nieuwbouw genoemd omdat hij begrijpt dat dat op termijn op nationaal niveau een meer logische stap kan zijn die meer impact heeft dan het aanpakken van een heel kleine bron op lokaal niveau.

De heer **De Pagter** (VVD) vervangt de heer Ter Hoonte. Namens zijn fractie spreekt hij zijn waardering uit voor de initiatiefnemers die hieraan veel werk hebben gehad. Dit voorstel kan

helaas niet op de steun van de VVD rekenen. De initiatiefnemers stellen voor houtstook buiten te verbieden en elk verbod, en ook dit, is een beperking van de vrijheid. Een dergelijk verbod moet alleen worden ingevoerd, als het effectief en handhaafbaar is. Dat is dit verbod niet. Het effect is niet te meten en slechts een heel klein percentage van de uitstoot van fijnstof wordt veroorzaakt door houtstook buiten. Handhaving is niet mogelijk omdat een handhaver niet zomaar een woning kan betreden en ook nog moet vaststellen dat er daadwerkelijk hout in die vuurkorf ligt. Dit zijn aspecten op grond waarvan de VVD het voorstel niet steunt. Zijn fractie is benieuwd naar de reactie van de initiatiefnemers op de kanttekening van handhaafbaarheid die ook het college heeft gegeven. Natuurlijk hoort bij de vrijheid om een vuurkorf aan te steken ook de verantwoordelijkheid om na te denken hoe vaak, wanneer en op welke manier iemand dat doet. Misschien kan het een keer minder per week en niet bij het verkeerde weer. De gemeente speelt hier ook een rol bij de voorlichting en door te wijzen op bijvoorbeeld het stookalert van het RIVM. Spreker weet uit zijn eigen omgeving hoe vervelend het kan zijn, als elke avond hout wordt gestookt, maar de VVD vindt het belangrijk dat burens daarover met elkaar in gesprek blijven en dat de gemeente daar geen verbod op legt.

De heer **Dekkers** (GL) meent dat de VVD er terecht op wijst dat het van belang is dat burens met elkaar in gesprek zijn over dit soort zaken. Maar onderkent de heer De Pagter niet dat het opnemen van dit verbod normerend kan werken? Degenen die hier last van hebben kunnen daarnaar verwijzen, wat tot een wat evenwichtiger gesprek kan leiden.

De heer **De Pagter** (VVD) geeft aan dat hij familieleden met astma heeft. Zijn zuster heeft een buurman die vaak de houtstook aandoet, maar zij gaat het gesprek met hem aan. Dat soort gesprekken heeft effect. De VVD meent wel dat, als dat gesprek tot niets leidt, de gemeente een bemiddelende rol mag vervullen. Bij de RIB zijn maar twee varianten te zien: verbod met handhaving en geen verbod en een beetje informeren. Volgens de VVD hoort er echter nog een andere variant bij: een bemiddelende rol van de gemeente.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of de heer De Pagter het met hem eens is dat het vaak ook op de toon aankomt. Voor hem als sigarenroker maakt het ook wel verschil of iemand meteen gillend en proestend op hem afkomt of dat iemand zegt dat hij astma heeft en hem vraagt of hij wat verderop kan gaan staan. Dan gaat hij natuurlijk een stukje verder weg staan.

De heer **De Pagter** (VVD) is het daar zeker mee eens. Dat is ook wat hij bedoelde. Hij denkt dat een verbod in sommige gevallen juist averechts kan werken. Het is beter om het gesprek aan te gaan op basis van argumenten en die dilemma's met elkaar te bespreken. Hij heeft al de bemiddelende rol van de gemeente genoemd. Hij is benieuwd naar de reactie van het college en de initiatiefnemers. Luchtkwaliteit is voor alle fracties in deze raad belangrijk, ook voor de VVD. Het is van belang dat de gemeente maatregelen neemt op dat gebied die effectief zijn. Een verbod op houtstook buiten is dat niet. Dat blijkt uit de cijfers. Daar komt bij dat het college werkt aan een voorstel over de luchtkwaliteit met maatregelen. De VVD wacht dat totaalpakket af.

Ook de heer **Dijkstra** (CDA) dankt de initiatiefnemers. Hij sluit zich aan bij de opmerking van de heer Bosch dat hier voor dreigementen geen ruimte is. Inhoudelijk komt het voorstel erop neer dat het stoken in een vuurkorf wordt verboden. De initiatiefnemers kunnen misschien tegenwerpen dat mensen nog steeds mogen stoken, zolang het niet met hout-gerelateerde producten is, maar in de praktijk zal dat niet werken. De aardigheid gaat er dan gauw af. Dat is waarschijnlijk ook de bedoeling van de initiatiefnemers. De kernvraag voor het CDA is: wanneer is iets nu zo'n gevaar voor de omgeving dat de overheid dit bij voorbaat moet verbieden? De heer De Pagter stelde ook al de vraag of, als de gemeente dit wil verbieden, dat ook haalbaar is. Spreker mist in het voorstel wat het gaat kosten. Er wordt gezegd dat het een 'no regret' -maatregel is die gratis is, maar handhaving is niet gratis.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat wat de initiatiefnemers voorstellen niets nieuws is. In de APV staat al een verbod op het verbranden van hout. Er is een aantal andere verboden, zoals dat op het hard spelen van muziek. Dat vindt iedereen ook heel acceptabel. In dit voorstel wordt een uitzondering weggehaald. Waarom zou dat leiden tot veel meer handhaving en waarom zou dat een reden zijn om tegen het voorstel te zijn?

Volgens de heer **Dijkstra** (CDA) leidt dit voorstel ertoe dat algemeen bekend wordt dat het stoken van een vuurkorf overal in Utrecht verboden is. Dat zorgt er dus ook voor dat mensen gaan overwegen maar eens een handhaver te bellen om hun buurman erop te wijzen dat dat niet mag. Het CDA vindt dat een onwenselijke situatie. Hij zal dat straks toelichten. In een groeiende stad
5 zitten de mensen steeds dichter op elkaar. Dat leidt niet alleen tot voordelen en toenemende gezelligheid, maar ook tot toenemend ongemak. Het CDA meent dat het de verantwoordelijkheid van alle Utrechters is om als goede burens op elkaar te letten. Pas als die verantwoordelijkheid niet kan worden genomen, moet de overheid ingrijpen en de zwakken beschermen, zoals de heer Dekkers betoogt. Dit verbod beoogt het omgekeerde. De burger wordt een gebod opgelegd en
10 hem wordt niet de mogelijkheid gegeven om zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen. Voor het CDA is de kern dat de norm dat iemand voordat hij zijn buurman heeft aangesproken de politie gaat bellen moet verdwijnen. Dit voorstel stimuleert juist die volgorde en zet liefhebbende stokers die geen overlast veroorzaken weg als overtreders.

15 De heer **Dekkers** (GL) begrijpt dit punt van het CDA niet. Waarom zou deze norm van geen vuur buitenshuis betekenen dat iemand eerst naar de politie gaat in plaats van naar zijn buurman? Nu vindt het gesprek met de burens te weinig plaats.

20 De heer **Dijkstra** (CDA) stelt dat GL vaak denkt dat de overheid het maar moet doen. Maar de raadsleden zitten hier om regels vast te stellen, als de burgers het zelf niet met elkaar kunnen regelen, en om de zwakken te beschermen. In dit geval moet de raad zeggen dat de buurtbewoners dit zelf moeten oplossen.

25 De heer **Dekkers** (GL) vraagt of uit onderzoek niet blijkt dat mensen die overlast hebben een drempel hebben om te gaan klagen en dat normeren helpt om het directe gesprek over de overlast met de burens aan te gaan.

30 De heer **Dijkstra** (CDA) antwoordt dat volgens zijn fractie die hulp niet nodig is. Dat moet vanuit de mensen zelf en uit de samenleving komen. Van inbreuk op rechten en van acuut gevaar is niet overtuigend sprake. Verenigingen van eigenaren, verhuurders en huizenbezitters hebben zelf een verantwoordelijkheid om te letten op hun burens. Maar zij hebben ook een verantwoordelijkheid om hun burens aan te spreken, als zij zelf overlast ervaren. Het voorbeeld van de heer Bosch over die sigaar is eigenlijk overal van toepassing. De commissie herinnert zich de campagne 'Stoken, denk
35 aan je burens!' Die campagne herinnert al meer dan duidelijk aan de verantwoordelijkheid jegens elkaar, misschien op het betuttelende af. Voor het CDA is het genoeg geweest. Richt een buurt- of flatvereniging op, stook wel of geen vuurkorf, eet met elkaar wel of niet veganistische marshmallows en spreek elkaar aan! Dat scheelt veel gestook.

40 De **voorzitter** merkt op dat commissie een half uur onderweg is. Er is iets meer tempo nodig.

45 De heer **Dekkers** (GL) sluit zich graag aan bij de complimenten voor de indieners. Uit eigen ervaring weet hij hoeveel werk dit is. GL hoopt dat dit voorstel door deze raad wordt aangenomen. Houtstook in de buitenlucht is immers echt een probleem voor de luchtkwaliteit en vooral voor de volksgezondheid. Gevaarlijke en deels kankerverwekkende stoffen komen vrij bij verbranding in de buitenlucht. Zij komen niet hoog in de lucht uit schoorstenen, maar op het directe leefniveau van mensen. Deze gevaarlijke stoffen kunnen leiden tot acute gezondheidsklachten. Hij verwees al naar de brommers op het fietspad. Spreker bekend dat ook hij heel wat houtvuurtjes heeft gestookt en hij maakte zichzelf wijs dat hij goed kon stoken met weinig rook of onvolledige verbranding. Dit ging door tot hij Laura, een buurtbewoonster met COPD, leerde kennen. Zij had
50 veel last van vuurwerk en houtkachels in de winter en van vuurkorven en houtvuren in de zomer. Als er weer eens een gezellig feestje was met vuurkorven, kreeg zij het benauwd. Zij kon nooit aansluiten bij het straatfeest op Monumentendag. Zij was buitengesloten omdat zij binnen moest blijven in een zo goed mogelijk afgesloten huis. Hij heeft daarna geen vuurtjes meer gestookt. Laura is na enige tijd Utrecht ontvlucht, maar dat is geen oplossing. In Utrecht wonen duizenden
55 Laura's, mensen met chronische luchtwegenklachten. De vrijheid van een gezellig feestje mag niet ten koste gaan van de gezondheid en de bewegingsvrijheid van kwetsbare Utrechters. Zijn buurtfeestje kan zonder vuurkorven echt heel gezellig zijn. De kracht van het voorstel is dat het normerend werkt. Als iemand last heeft van een houtvuur in de buitenlucht, kan hij naar die norm verwijzen, bijvoorbeeld in een gesprek met de burens.

De heer **Bosch** (PVV) wil niets afdoen aan het verhaal over die buurvrouw. GL heeft het steeds over normering, maar hoe gaat die fractie dat doen bij alle andere dingen? Gaat GL alles verbieden? In de binnenstad woont Peter die horendol wordt van het geluid en huilend in zijn bed ligt. Gaat GL ook al het geluid verbieden? Waar houdt het op?

De heer **Dekkers** (GL) antwoordt dat de commissie het nu heeft over dit onderwerp. GL wil dat daarover het goede gesprek kan worden gevoerd. De heer Bosch heeft gelijk. In de binnenstad is de balans tussen leefbaarheid en levendigheid en geluidsoverlast best een probleem. GL zoekt voortdurend naar goede oplossingen. Ook daar is het voor een deel het gesprek tussen burens en horecaondernemers. Dat loopt nu lang niet altijd goed.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of GL niet van mening is dat verboden niet altijd helpen. In de binnenstad mag niet geplast worden en toch ruikt het overal daarnaar.

Volgens de heer **Dekkers** (GL) heeft de heer Bosch daar gelijk in. Niet elk verbod wordt nageleefd, maar het helpt wel dat daarnaar kan worden verwezen. Verboden hoeven niet voortdurend nageleefd te worden. De heer Bosch rookt sigaren. In het begin is er veel verzet geweest tegen het verbod op roken in de horeca, maar op dit moment vinden mensen deze norm heel gewoon. Er hoeft geen handhaver aan te pas te komen, als iemand last heeft van een roker.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) brengt naar voren dat de geluidsoverlast in de openbare ruimte van de binnenstad waardoor mensen uit hun nachtelijke rust worden gehouden een strafbaar feit is. De gemeente moet handhaven en kan zo boetes uitdelen, maar de gemeente heeft geen handhavers en werkt nu met stewards. Is de heer Dekkers het met haar eens dat een vuurkorfje in een tuin iets van een heel andere orde is? Dat speelt op privéterrein. De gemeente gaat nu dus iets doen op privéterrein, terwijl zij de openbare orde niet kan handhaven.

Volgens de heer **Dekkers** (GL) kaart Utrecht Solidair twee zaken aan. Het ene is dat dit speelt op privéterrein. Maar er zijn wel meer dingen waarvan de gemeente vindt dat die op privéterrein niet mogen. Iemand mag nu geen snoeihout verbranden en tegen geluidsoverlast van feestjes kan worden opgetreden. Mevrouw Hessel gaat ervanuit dat hiervoor veel handhavingscapaciteit nodig is. Spreker hoopt dat mensen het nu meer gaan melden, maar het moet vooral ook een steun in de rug zijn voor mensen om aan de orde te stellen dat zij hier last van hebben.

De **voorzitter** dringt erop aan om de interrupties en de antwoorden daarop iets korter te houden.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vindt dat deze vergelijking mank gaat. De mensen zouden er dan immers een handhaver bij kunnen halen omdat de raad een verordening zou maken, terwijl in de publieke ruimte niet kan worden gehandhaafd. Vindt GL niet dat de gemeente zich belachelijk maakt door van die houtkorf zo'n punt te maken, terwijl de gemeente bij de echte criminaliteit en de overlast in de openbare ruimte niet aan haar wettelijke plicht kan voldoen?

De heer **Dekkers** (GL) denkt dat hij in herhaling vervalt. Ook andere problemen moeten worden aangepakt, maar dit is wel degelijk een probleem. Het gaat om vervuiling in de directe leefruimte van mensen. Het ene probleem moet geen smoes zijn om het andere niet aan te pakken.

De heer **De Pagter** (VVD) wil teruggaan naar het onderwerp houtstook. De heer Dekkers vertelde een verhaal over de buurvrouw Laura. Bewijst dat verhaal nu niet juist het belang van dat gesprek? De heer Dekkers geeft zelf aan dat hij door dat gesprek geen vuurtjes meer stookt. Daar was geen verbod voor nodig.

De heer **Dekkers** (GL) is het heel erg eens met de heer De Pagter. Een gesprek zonder iemand in uniform erbij is heel belangrijk. Maar de ervaring is juist dat het gesprek vaak niet tot stand komt omdat mensen het gevoel hebben dat zij er niets van mogen zeggen en dat een melding geen zin heeft. Een normering kan heel goed helpen om die buurtbemiddeling succesvol te maken.

De heer **Usta** (DENK) hoort GL spreken over fysieke gezondheid, maar hij vindt een vuurkorf relaxend en goed voor zijn mentale gezondheid. Wil GL zijn mentale gezondheid schaden door hem dit af te nemen?

De heer **Dekkers** (GL) antwoordt dat het verschil tussen fysieke gezondheid en mentale gezondheid is dat er genoeg alternatieven zijn om het gezellig te maken. Zijn buurtfeestje is echt niet afhankelijk van een vuurkorf om gezellig te zijn. Een barbecue hoeft niet per se op hout plaats te vinden. Die gezelligheid wil hij de heer Usta niet ontnemen, maar hij wil ook de mensen met gezondheidsklachten de gezelligheid niet ontnemen en hen niet binnenshuis opsluiten.

De heer **Usta** (DENK) vraagt of GL het met hem eens is dat het een alternatief is om gesprekken aan te gaan en het bespreken van problemen bij de mensen zelf te laten.

De heer **Dekkers** (GL) heeft al een aantal keren gezegd dat het gesprek belangrijk is, maar dat het voor een succesvol gesprek van groot belang is dat er een norm is. Dan heeft iemand het recht om te zeggen dat hij er last van heeft.

De heer **De Pagter** (VVD) hoort dat de heer Dekkers het steeds heeft over het stellen van een norm, maar er wordt straks een verbod ingesteld. Hoe kan iemand dan nog echt een gesprek voeren?

De heer **Dekkers** (GL) antwoordt dat iemand een gesprek kan voeren omdat hij kan aangeven dat hij last heeft van iets waarvan de gemeente vindt dat hij die overlast niet hoort te hebben. Dit gesprek helpt echt.

De heer **De Pagter** (VVD) meent dat de commissie toch al vindt dat iemand dat gesprek moet kunnen hebben. Daar is toch geen verbod voor nodig?

De heer **Dekkers** (GL) antwoordt dat uit al die onderzoeken waarvan de commissie tijdens de RIB de resultaten heeft gehoord blijkt dat veel mensen die overlast hebben nu dat gesprek niet aangaan en zich terugtrekken in hun huis. Daarom is die norm nodig.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of GL het met haar eens is dat dit niet gewone normering is. Het is wetgeving die volgens Utrecht Solidair in strijd is met het grondwettelijke recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dat is een heel belangrijk grondrecht, niet voor niets staat op huisvredebreuk zes maanden. Iemand mag niet zomaar op het erf van een ander komen en nu laat de raad de overheid beslissen over iemands eigen tuin. Is dat niet een heel zware maatregel voor iets dat met een goed gesprek kan worden opgelost?

De heer **Dekkers** (GL) begrijpt dat mevrouw Hessel ingaat op de problematiek van het iemands huis binnengaan. Deze week heeft hij nog gesproken met de mensen van de handhaving. Het blijkt dat, als er dit soort klachten zijn, ook bij geluidsoverlast, het meestal geen probleem is, als inspecteurs vragen of zij even mogen kijken wat er precies gebeurt. Er komt dus toestemming van de mensen om te kijken wat er aan de hand is.

De **voorzitter** vraagt de heer Dekkers zijn betoog af te ronden en aan het eind te reageren op eventuele interrupties.

De heer **Dekkers** (GL) sluit af met enkele vragen aan het college. In de raadsbrief staan nogal veel mitsen en maren over handhaving, maar klopt het dat vele van die mitsen en maren niet specifiek zijn voor houtvuurtjes in de buitenlucht waar het initiatiefvoorstel over gaat? Het geldt bijvoorbeeld ook voor het verbranden van tuinafval. Maakt het initiatiefvoorstel de regel en de handhaving juist niet eenvoudiger omdat een uitzondering wordt geschrapt? Onderschrijft het college het belang van de normerende werking van het verbod op houtvuurtjes? Is dit niet een maatregel waar de gemeente nooit spijt van krijgt? Het is een 'no regret'-maatregel waarvan het belang op zich al duidelijk is.

Mevrouw **Alblas** (CU) bedankt mevrouw Heijne en mevrouw Sasbrink voor dit initiatiefvoorstel. Het is een flinke kluif om dit te doen. Ook dankt zij voor de RIB, zij vond die erg inhoudelijk. Het was fijn om op die manier informatie te krijgen. Luchtverontreiniging is een groot probleem. Jaarlijks sterven meer mensen door luchtverontreiniging dan er in de pandemie aan corona zijn overleden. Ook in Nederland sterven hierdoor mensen, dus ook in deze stad. Doordat het niet wordt onderzocht is niet bekend hoe groot het probleem is. De CU vindt het mooi dat dit voorstel aandacht vraagt voor dit probleem. Haar fractie kan zich voorstellen dat er vele voor- en

tegenstanders zijn bij dit onderwerp. Vuurkorven zijn gezellig en zorgen voor sfeer, maar ook zorgen zij voor overlast en gezondheidsschade. De CU vindt het belangrijk om solidair te zijn met inwoners die hiervan last hebben: "Met elkaar maken we de stad". Het voorstel levert slechts een kleine verbetering van de luchtkwaliteit op, bij andere vormen van houtstook, bijvoorbeeld binnenshuis, valt meer winst te behalen. Maar een kleine winst is volgens haar fractie beter dan geen winst. Het helpt de stad om dichterbij de WHO-doelstellingen te komen. Zij vraagt wel aan de initiatiefnemers waarom niet is gekozen voor binnen stoken. In de RIB bleek immers dat dat veel meer zoden aan de dijk zou zetten. Voor mensen met luchtwegklachten is het echter een grote winst. Hopelijk draagt het bij aan een groter besef van wat iemand voor zijn naaste kan doen qua klachten. Toch vindt haar fractie het ingewikkeld. De CU is niet per se voorstander van allerlei verboden, maar normering kan vaak helpen. Elkaar aanspreken wordt gemakkelijker en mensen dienen eerder klachten in. Met een verbod is er in elk geval een mogelijkheid om op te treden. Voor het college was de handhaving het argument om dit voorstel niet door te laten gaan. De CU vindt dat wel wat gemakkelijk omdat er meer dingen zijn die moeilijk te handhaven zijn waar de gemeente toch regels over heeft gemaakt. Als het moeilijk is kijkt haar fractie liever naar 'hoe dan wel' dan naar 'het is moeilijk, dus doe maar niet'. De CU erkent de genoemde capaciteitsproblemen wel. Het is belangrijk om goed na te denken over hoe hiermee moet worden omgegaan.

De heer **Dijkstra** (CDA) merkt op dat de CU uitgebreid aandacht geeft aan de handhaving, maar over de drempel heen stapt van de vraag of de raad dit überhaupt wel moet doen. De CU vindt het ingewikkeld maar de commissieleden zitten hier om ingewikkeld dingen met elkaar te bespreken. Wil de CU een verbod of niet?

Mevrouw **Alblas** (CU) stelt dat het debat altijd oordeelvormend is. Dit debat helpt haar fractie om een goed oordeel te vormen. Haar fractie heeft nog geen definitief antwoord op deze vraag. Bij melding kunnen politie of handhaving langs gaan waarbij zij uiteraard kunnen prioriteren. Dat betekent ook dat het soms niet meteen zal lukken. Meestal brandt zo'n vuurtje de hele avond, dus als er niet direct langsgegaan kan worden, dan kan het wat later wellicht ook nog. De CU is benieuwd naar hoe de initiatiefnemers naar de reactie van het college kijken op het punt handhaving, maar ook in het algemeen en welke oplossingen zij zouden zien. Spreekster heeft nog enige vragen aan het college naar aanleiding van de brief van het college. Het college heeft het over een draagvlakmeting. Haar fractie vraagt zich af of dat een goed instrument is, als het de bedoeling is iets te doen in het belang van de gezondheid van de inwoners. De kans is aanwezig dat mensen vooral aan zichzelf en aan het leuke van een vuurtje denken. Hoe reflecteert de wethouder daarop? Haar fractie ziet liever dat het komende jaar wordt gebruikt om hiervoor draagvlak te creëren en het dan mee te nemen in de campagne rond het stoken. Verder vraagt zij, wanneer de nieuwe nota Luchtkwaliteit en het uitvoeringsprogramma komen en wanneer het maatregelenonderzoek is afgerond of wanneer daarover wordt gerapporteerd aan de raad, zodat de raad dat kan meewegen. Tenslotte vraagt zij of ontheffing mogelijk is voor buitengebieden en bijvoorbeeld voor scouting, mits zij ver genoeg bij woonhuizen vandaan zitten. Of acht de wethouder uitzonderingsposities niet wenselijk? Die vraag stelt zij ook aan de initiatiefnemers.

De heer **Dijkstra** (CDA) is het duidelijk dat de CU nog niet weet waar zij staat. Hij hoort dat een campagne de CU wel een goed idee lijkt. Wat voor toon en inhoud zou die campagne moeten hebben?

Mevrouw **Alblas** (CU) antwoordt dat die campagne een positieve insteek zou moeten hebben en gericht zou moeten zijn op een omzien naar elkaar. Mensen moeten niet alleen denken aan wat voor hen leuk is, maar vooral aan wat niet leuk is voor de naaste burens en de mensen verderop in de straat. De rook verspreidt zich immers wijd.

De heer **Bosch** (PVV) hoorde dat de CU sprak over een uitzondering voor scouting. Hij vindt dat wel lastig: waarom voor scouting wel en voor de buurtvereniging Overvecht niet, als daar aantoonbaar geen last is? Waar houdt dat soort uitzonderingen op?

Mevrouw **Alblas** (CU) geeft aan dat dit ook voor haar fractie nog een vraag is. Daarom heeft zij gevraagd of het überhaupt wenselijk is om uitzonderingsposities te hebben. Zij weet van scouting dat kinderen daar onder andere leren een vuurtje te maken. Voor hen zou een uitzondering dus fijn kunnen zijn. Een uitzondering voor een buurtvereniging in welke wijk dan ook zou kunnen

betekenen dat mensen daar niet meer kunnen komen. Dat zou ook bij scouting het geval kunnen zijn. Zij gaat ervanuit dat, mocht er een uitzondering voor scouting worden gemaakt, daarover goed wordt gesproken zodat alle kinderen en jongvolwassenen daar nog steeds mee kunnen doen.

5

De heer **Bosch** (PVV) vindt het allemaal een beetje vaag. Bij scouting kunnen wel afspraken worden gemaakt, maar bij de buurtvereniging niet omdat het bij scouting belangrijk is dat de kinderen leren vuur te maken. Hij vindt het een wat vaag standpunt. Het is een beetje willekeur en ook iets voor de Bühne, net zoals bij de ballonnen en de confetti. Ziet de CU dit voorstel als een handhavende of als een normstellende aangelegenheid? Dat confetti- en ballonnenverbod is ook gewoon normstellend. Voor het Stadhuis ligt immers nog vaak een hele berg confetti.

10

Mevrouw **Alblas** (CU) vindt het jammer dat de PVV haar fractie op die manier neerzet. Zij meent dat wat zij zegt niet vaag is. Dit debat is oordeelvormend en daarom mag zij deze vraag stellen aan de wethouder zodat haar fractie het antwoord straks kan meenemen. Zij vraagt de heer Bosch om zijn laatste vraag te herhalen.

15

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of het echt gaat om de norm of om het verbod. Het ballonnenverbod is in feite alleen maar voor de vorm.

20

Mevrouw **Alblas** (CU) antwoordt dat soms een normstelling nodig is om een gesprek met elkaar aan te kunnen gaan. Als daarvoor een verbod nodig is, dan zou dat spijtig zijn omdat de CU liever zonder verboden werkt. Maar soms is een verbod wel nodig. Ook bij een ballonnenverbod en een confettiverbod kan dat wel helpen. Zij hoopt dan dat ballonnen en confetti niet meer op straat liggen.

25

De heer **Vasters** (D66) hoort de CU zeggen dat zij in principe niet voor verboden is, als het niet hoeft. Veel van de problematiek wordt niet opgelost met dit heel beperkte verbod. Hij vraagt of het dan niet logischer is om als gemeente in te zetten op een doeltreffende campagne, gericht op het kijken naar hoe mensen meegenomen kunnen worden in het duidelijk maken dat er een probleem is, dan om meteen naar een verbod te gaan.

30

De **voorzitter** wijst erop dat die vraag daarnet ook al werd gesteld.

35

Mevrouw **Alblas** (CU) denkt dat soms een verbod nodig is. Er wordt inderdaad een klein stukje van het probleem opgelost, maar soms is het nodig klein te beginnen om de stap te maken naar die grote aanpak. Beide zijn nodig.

40

De heer **De Pagter** (VVD) waardeert het dat de CU open is over het feit dat zij nog geen standpunt heeft bepaald. De VVD is wel benieuwd waar dan die twijfel zit en welk meetbaar effect de CU dan verwacht van dit verbod.

45

Mevrouw **Alblas** (CU) antwoordt dat in de RIB mooie grafiekjes en staafdiagrammen werden getoond die aangeven hoeveel het zou schelen, als dit verbod door zou gaan. Dat was een aantal procenten. Zij kan zich ook voorstellen dat dit door het jaar wisselt. Vuurkorven in de tuin zijn meestal niet het hele jaar in gebruik. Op sommige dagen kan het voor mensen heel veel schelen. Dan kan dat een voordeel zijn voor die mensen.

50

De heer **De Pagter** (VVD) merkt op dat die cijfers ervanuit gaan dat alle buiten-houtstook verdwijnt. Maar het is niet gezegd dat dit door dit verbod werkelijk gaat gebeuren. Dat is het probleem: welk effect heeft dit en welke handhaafbaarheid is er? Hoe denkt de CU daarover?

55

Mevrouw **Alblas** (CU) antwoordt dat de CU denkt dat het, als dit verbod er komt, – net als bij het roken in cafés - nog wel een tijdje zal duren, maar dat het uiteindelijk normaal wordt om dit soort dingen niet meer te doen.

60

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vraagt of de CU ook meent dat de raad met zijn wetgevende bevoegdheid zuinig om moet gaan. Zij hoort de CU zeggen dat mensen dit eigenlijk zelf moeten regelen, maar dat die een steuntje in de rug krijgen door een normering.

Mevrouw **Alblas** (CU) antwoordt dat uit haar betoog duidelijk blijkt dat dat de CU meent dat de raad inderdaad zuinig moet zijn met wetgeving, maar dat soms die wetgeving juist moet worden ingezet.

5 De heer **Van den Enk** (Student & Starter) merkt op dat vandaag een initiatiefvoorstel wordt besproken. Dat komt niet zo vaak voor. Zijn fractie dankt de initiatiefnemers. Ook zijn fractie is er nog niet helemaal uit. De voordelen die het voorstel meebrengt vindt Student & Starter belangrijk. De effecten van houtstook op de gezondheid liegen er niet om. Daarnaast is het erg vervelend dat
10 sommige inwoners in een periode waarin veel hout wordt gestookt niet meer naar buiten kunnen gaan vanwege hun gevoeligheid voor fijnstof dat vrijkomt bij het verbranden van hout. Daarnaast is het de vraag of hout echt moet worden gebruikt om gezellige effecten te creëren of dat er alternatieven zijn. Zijn fractie sluit zich overigens aan bij het punt van D66 over de financiële prikkels en de voorlichting om mensen te stimuleren alternatieven te gebruiken voor het stoken. Hoe belangrijk het ook is om stappen te zetten in de richting van een gezondere en inclusieve
15 samenleving, toch is Student & Starter er nog niet van overtuigd dat een verbod op houtstook op dit moment de juiste stap is. Zijn fractie maakt zich zorgen over de handhaafbaarheid van dit beleid. Het gaat dan niet zozeer over de vraag of het handhaafbaar is, maar om de vraag of er in het brede pakket aan meldingen waarbij handhaving moet optreden nog een bijkomt en wat de juiste prioriteit daarin is. Daarom vraagt hij hoe de opstellers kijken naar de extra
20 handhavingscapaciteit ten opzichte van de extra taken die erbij zouden komen door dit voorstel. In het initiatief wordt ook aangegeven dat er alternatieven voorhanden moeten zijn. Het probleem is alleen dat alternatieven vaak niet in dezelfde prijsklasse te vinden zijn waardoor hele groepen mensen met een lager inkomen worden uitgesloten van het hebben van een vuur. Hoe zien de indieners van het initiatief de alternatieven voor zich? Sprekers fractie zou willen beginnen met het aanpakken van excessen. Hoe kijken de opstellers ernaar, als de handhaving eerst zou worden
25 ingezet voor excessen met houtstook? Aan de wethouder vraagt hij welke stappen zij kan nemen om de initiatiefnemers tegemoet te komen zonder over te gaan tot een verbod.

30 De heer **Dijkstra**(CDA) vindt het goed dat Student & Starter nog overweegt wat het standpunt wordt. De opmerking over de excessen vindt hij boeiend. In de APV staat nu al dat het niet onveilig mag zijn. Volgens spreker heeft de gemeente daar al de brandweer voor. Wat voegt dit toe? Ingrijpen bij excessen gebeurt toch al?

35 De heer **Van den Enk** (Student & Starter) antwoordt dat onder excessen wellicht ook zou kunnen worden verstaan dat regelmatig overmatig van hout gebruik wordt gemaakt. Daarmee zou kunnen worden begonnen.

40 De heer **Dijkstra** (CDA) wijst de heer Van den Enk erop dat de rechtszekerheid hier een rol speelt. De PVV wees al op het risico bij uitzonderingen. De wetgeving van de gemeente moet voor iedereen heel duidelijk zijn. Dit soort uitzonderingen houden een groot risico in.

45 Mevrouw **Smit** (VOLT) geeft aan dat VOLT staat voor een gezonde leefomgeving waarin de mensen zich goed voelen en die de gezondheid van mensen beschermt. Houtrook is voor iedereen ongezond. Sommigen moeten hierdoor zelfs binnen blijven. Haar fractie is dan ook blij met het initiatiefvoorstel, het is hard nodig om luchtverontreiniging tegen te gaan. Het voorstel is natuurlijk wel een druppel op een gloeiende plaat zoals al vandaag al vaak is gezegd. Het gaat alleen over houtstook in de open lucht. VOLT ziet dan ook graag verdere stappen in de toekomst. Wel is er in haar fractie een flinke discussie geweest over dit voorstel. Het weegt voor VOLT
50 namelijk niet licht dat hiermee vrijheden van mensen beperkt worden. Toch weegt gezondheid hier zwaarder. Houtstook levert 23% van de landelijke uitstoot van fijnstof. Dit voorstel is maar een klein stapje, maar het is wel een stapje in de richting van schone lucht. Wat de vrijheid betreft, zij heeft zelf astma en weet hoe belangrijk vrij ademen is.

55 De heer **Bosch** (PVV) onderschrijft dat dat laatste heel belangrijk is voor mevrouw Smit. Maar hoe gaat het verder? In het voorstel staat dat een barbecueverbod er voorlopig nog niet onder valt. Dat heeft nog meer impact dan een verbod op vuurkorven. Hij is bang dat het weer een opmaat is. Hij kent dat vooral van de PvdD. Is VOLT van mening dat het niet de opmaat moet zijn voor een verbod van barbecues? Het gaat elke keer een stapje verder.

Mevrouw **Smit** (VOLT) is het daar niet mee eens. Er kunnen best verdere stappen komen. Voor barbecues zijn er heel goede alternatieven. Dingen ontwikkelen zich, als blijkt dat iets ongezond is. Ook bij fabrieken is dat te zien. Er worden alternatieven gevonden en dan komt het ook goed.

- 5 De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat van alles ongezond is. Het meest ongezond is het wok-gedoe in eigen keuken. Misschien moet dat ook worden verboden. De vraag blijft waar dit stopt.

10 Mevrouw **Smit** (VOLT) erkent dat het een belangrijke afweging is waar dit stopt. Die afweging moet per geval worden gemaakt. Het kan zijn dat volgende stappen nodig zijn, maar alles moet individueel worden afgewogen tegen het belang van gezondheid.

15 De heer **Vasters** (D66) ziet de afweging tussen vrijheid en ingrijpen. Hij ziet dat VOLT hier duidelijk kiest voor ingrijpen. Er zijn echter ook andere gezondheidseffecten. Obesitas en overgewicht hebben een groter effect dan het binnenklimaat. Meent VOLT dat dan ook dat soort zaken, zoals bijvoorbeeld fastfood, moet kunnen worden verboden? Het gaat wel heel ver dat VOLT kiest voor ingrijpen.

20 Volgens mevrouw **Smit** (VOLT) is deze vraag dezelfde als die van de heer Bosch. Daarop heeft zij geantwoord dat ieder geval moet worden afgewogen. Zij gaat hier geen uitspraak over doen. Het debat gaat hier ook niet over.

25 De heer **Vasters** (D66) is het ermee eens dat het nu niet over voedsel gaat. Maar VOLT maakt een afweging waarbij deze fractie kiest voor verbieden, ook al heeft het maar een klein effect en maakt het allemaal niet zoveel uit. Is VOLT van mening dat verbieden altijd de oplossing moet zijn om dat soort zaken aan te pakken?

30 Mevrouw **Smit** (VOLT) antwoordt dat dit zeker niet het geval is. Maar dit voorstel geeft mensen de mogelijkheid om een gesprek aan te gaan. Als er geen verbod is en als de buurman continu aan het stoken is, dan durft iemand hem niet aan te spreken omdat het gewoon mag. Met dit voorstel heeft iemand wel een manier om dat gesprek aan te gaan. Zij vindt dit een goede maatregel, maar dat zal niet in alle gevallen zo zijn.

35 De **voorzitter** wijst erop dat het debat over dit punt al een aantal malen is gevoerd. De leden mogen interrumpen, maar hij vraagt wel om niet steeds hetzelfde debat op een nieuwe manier te voeren.

40 De heer **Usta** (DENK) hoort fracties keer op keer zeggen dat dit verbod ervoor zorgt dat partijen een gesprek aan kunnen gaan. Maar is het dan eigenlijk niet eerder een verwijzen naar een verbod dan een gesprek aangaan?

Mevrouw **Smit** (VOLT) antwoordt dat anders het gesprek überhaupt niet wordt gevoerd.

45 De heer **Cornielje** (PvdA) brengt naar voren dat de PvdA, net als GL en de PvdD, zich zorgen maakt over de luchtkwaliteit in deze stad. Fijnstof in de lucht is nog steeds een probleem dat moet worden aangepakt. Hij maakt dan ook complimenten aan de initiatiefnemers. Omdat fijnstof nog steeds een probleem is in de stad is de PvdA voor het planten van extra stadsgroen en het niet aanleggen van rookkanalen in nieuwgebouwde huizen. Maar zijn fractie is ook voor subsidie voor het verwijderen van een rookkanaal. Hoewel zijn fractie de goede intentie en het doel van een houtstookverbod in de openbare ruimte ziet, zijn er in zijn fractie twijfels over dit voorstel. Zoals al eerder gezegd, die 2% fijnstof in de lucht die van buiten stoken komt is een beperkte hoeveelheid in verhouding tot wat de gemeente gaat doen. Het is toch wel een grote ingreep in het privéleven van mensen. Dit feit in combinatie met het gegeven dat het heel lastig te handhaven is leidt tot twijfels in zijn fractie. De PvdA deelt het idee van GL en van de PvdD dat de gemeente iets moet doen aan dat fijnstof, ook voor de mensen die astma en die COPD hebben. Zijn fractie is er echter nog niet uit of een vuurkorfverbod de oplossing is. Hij biedt daarom een aantal alternatieven aan. De raad zou kunnen kijken of een houtstookverbod voor de horeca mogelijk is. Dat is wel na te leven en daar kan gemakkelijker worden binnengetreden. Ook kan de raad kijken naar een stookverbod bij een stookalert van het RIVM. Veel mensen met astma klagen erover dat er nog steeds gestookt wordt bij een stookalert. Ook zou de PvdA willen kijken naar betere voorlichting. Het I&O-rapport zegt dat 80% van de mensen beter of minder hout zouden gaan stoken, als zij

erop worden geattendeerd dat bij bepaalde weersomstandigheden niet gestookt mag worden. Dat zijn alternatieven waarmee ook dat fijnstof kan worden aangepakt. Het zijn ook alternatieven waarmee de gemeente er is voor mensen met astma en met COPD. Zij dragen wel bij aan de oplossing van het probleem, maar zij zijn niet zo ingrijpend en niet zo complex als dit houtstookverbod.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) merkt op dat dit debat over twee verschillende dingen gaat. De ene keer gaat het over fijnstof en het hele milieu. Zij hoort fracties zeggen dat dit wereldwijd speelt en dat het moet worden aangepakt. De andere keer gaat het over COPD-patiënten. De vraag is dus of de raad de COPD-patiënten wil ondersteunen of de wereldwijde klimaatverandering wil stopzetten. Vanuit beide invalshoeken vindt zij dat het verbod op het vuurkorfje een maatregel die in geen enkele verhouding staat tot wat er plaatsvindt. Zij kijkt eerst naar het milieu. Er zijn tweehonderd biomassacentrales. Wetenschappers zeggen dat dit enorme vervuilers zijn. De CO₂-uitstoot ervan kan niet helemaal met de bomen worden geneutraliseerd.

Mevrouw **Smit** (VOLT) vraagt of mevrouw Hessel ervan op de hoogte is dat milieubescherming direct gerelateerd is aan gezondheid.

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) is daarvan op de hoogte. Utrecht Solidair komt nog met een initiatiefvoorstel om de biomassacentrale hier te sluiten. Dit gaat haar fractie echt aan het hart. Haar fractie wil ook een onmiddellijke stop van de bomenkap. Er worden nu oude bomen gekapt en die zijn ontzettend belangrijk om de CO₂-uitstoot te neutraliseren. Het tweede bezwaar van Utrecht Solidair is de wetgeving. Een gemeente moet de wetgeving niet gebruiken om iets te normeren omdat een groep er last van heeft. Dat moeten mensen echt onderling oplossen. Haar fractie heeft vooral bezwaar tegen deze verordening omdat zij in strijd zou zijn met de Grondwet. De vrijheid van huiselijke bescherming vindt zij een van de belangrijkste dingen in de Grondwet. Dan is er de arme COPD-patiënt, als het met het klimaat niet lukt. Maar iedereen in de raad weet hoeveel vergaderingen er zijn geweest over de herrie in de Nobelstraat. Zij kent heel veel mensen die vanwege die herrie zijn verhuisd nadat zij jarenlang te horen hadden gekregen dat zij dan maar niet in de binnenstad moesten blijven wonen. Heel veel fracties hebben gezegd dat dat erbij hoorde en dat mensen dan maar de binnenstad uit moesten gaan. Daar ging het over handhaving in de openbare ruimte. Ook daarom heeft haar fractie een bezwaar tegen dit voorstel. De gemeente is er niet voor één beperking. Mensen kunnen dit echt wel onder elkaar oplossen en de gemeente is er voor andere problemen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) is het op een aantal punten inhoudelijk wel eens met mevrouw Hessel. Maar mevrouw Hessel denkt dat het niet kunnen handhaven in de Nobelstraat een reden kan zijn om dit voorstel niet te willen. Hij wijst dan op de naam van de fractie van mevrouw Hessel, Utrecht Solidair. Door dit verbod op te nemen helpt de raad toch juist mensen die last hebben van vuurkorven en maakt hij het mogelijk dat mensen die niet weten dat een vuurkorf zo slecht is ermee stoppen. Zou de raad niet de mensen moeten helpen die er ziek van worden? Dat is toch een sociale regel?

Mevrouw **Hessel** (Utrecht Solidair) vindt dat de raad zich op een hellend vlak begeeft, als hij dit voor de gezondheid van een heel kleine groep doet. De raad gaat dan wetgeving maken zodat mensen die ergens last van hebben zich daarop kunnen beroepen, terwijl er, zoals de PVV en andere fracties hebben aangegeven, veel mensen zijn met andere gezondheidsklachten, bijvoorbeeld mensen die geluidsprikkelgevoelig zijn. De raad moet voor deze mensen staan. Dat is zijn plicht, maar de gemeente kent ook een grote werkeloosheid en een enorme criminaliteit. Zij denkt dat de raad zich daarop moet richten. Ook zij heeft COPD-patiënten in haar omgeving, maar zij kent niemand die zich de hele zomer opsluit.

De **voorzitter** vraagt mevrouw Hessel iets korter te zijn, haar antwoord is duidelijk.

De heer **Usta** (DENK) begrijpt dat hout stoken ongezond kan zijn. Maar dat geldt ook voor een snoepje. Mensen bepalen zelf wat goed en wat niet goed voor ze is. Naast gezondheid speelt genot ook een rol.

Mevrouw **Smit** (VOLT) merkt op dat iemand zelf bepaalt of hij een snoepje eet. Als de burens hout stoken, heeft iemand dat niet zelf in de hand. Wat denkt DENK over het verschil daartussen?

De heer **Usta** (DENK) antwoordt dat, zoals al eerder gezegd, mensen daarover het gesprek kunnen aangaan. Mensen kunnen het met elkaar afstemmen. Voor hetzelfde geld kunnen de burens worden uitgenodigd. Dat zorgt voor saamhorigheid. Daarnaast gaat het debat met name over fysieke gezondheid, maar er wordt vergeten dat hier ook sprake is van mentale gezondheid. In deze tijd zijn er veel mensen met stress, er zijn veel burn-outs onder jongeren. Dit is een uitweg om te kunnen relaxen en het is een van de manieren om rust te vinden. DENK meent dat dit niet van die mensen moet worden afgepakt. Het kan onder elkaar worden afgestemd en er kan worden bekeken of iemand het wel of niet doet. Als er een verbod wordt opgelegd, kunnen de mensen dat niet. Bij een snoepje bepaalt iemand zelf of hij het opeet, maar als er een verbod op snoep komt, kan hij dat ook niet meer.

Mevrouw **Smit** (VOLT) geeft aan dat iemand zelf bepaalt of hij een snoepje neemt. Maar als de burens stoken en iemand binnen moet blijven, dan bepaalt iemand anders dat voor hem. Dat heeft toch ook effect op iemands mentale gezondheid? De burens veroorzaken iets en bepalen dat iemand binnen moet blijven en dat is slecht voor zijn mentale gezondheid. Zij begrijpt de redenering van DENK niet.

De heer **Usta** (DENK) vraagt of VOLT meent dat de oplossing om mensen iets af te nemen dan wel helpt of dat de raad naar alternatieven moet kijken en dat mensen met elkaar in gesprek moeten gaan.

Mevrouw **Smit** (VOLT) hoort dat de heer Usta het heeft over iets afpakken. Maar mensen die last hebben van hun longen wordt de mogelijkheid ontnomen om naar buiten te gaan. Het is maar in welke richting iemand redeneert. Pijn hebben en last hebben van gezondheidsproblemen is erger dan het missen van het pleziertje van een vuurtje stoken.

De heer **Usta** (DENK) stelt dat, als op iets een verbod wordt gelegd, het helemaal niet meer kan. De mensen die er last van hebben kunnen de keuze maken om ergens naartoe te gaan waar zij geen last hebben van die rook.

De heer **Temming** (Stadsbelang Utrecht) begint met een compliment aan de initiatiefnemers. Een initiatiefvoorstel is altijd veel werk en vormt altijd een grote toegevoegde waarde voor het debat. Het voorstel heeft dan ook een flink debat losgemaakt. Stadsbelang Utrecht sluit zich aan bij de oproep van de PVV om dit netjes te doen. Het voorstel dat er nu ligt kan zijn fractie helaas niet steunen. Zij heeft twijfels over de uitvoerbaarheid, met name op het punt van handhaving en beperking van grondrechten. Laat Utrechters zelf hun burens aanspreken, wanneer houtstook tot overlast leidt. Dit is een zaak van de maatschappij, niet van de gemeente. Wanneer handhaving voor de deur staat, omdat de barbecue al dan niet door de burens wordt gezien als illegale houtstokerij, gaat dat dan een bijdrage leveren aan een betere samenleving? Zijn fractie ziet de toegevoegde waarde van dit voorstel niet. Er is al een beperkt verbod in de APV en overlast is al strafbaar. Als zijn fractie moet kiezen tussen dit voorstel en gezelligheid, dan staat zij aan de kant van de gezelligheid.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vindt het een leuk en spannend debat. Aan het begin van het debat werd gezegd dat de lucht in Utrecht nog nooit zo schoon is geweest. Toch haalt de stad de WHO-waarden niet en dat 'schoon' is natuurlijk een gemiddelde. Een vuurkorf kan zeer lokaal voor extreem slechte lucht zorgen. Daar kunnen mensen en dieren last van hebben. De gemeente heeft een zorgplicht voor de inwoners en juist voor de kwetsbare inwoners die de gemeente kan beschermen en die zich nu terugtrekken in hun huizen, als zij last hebben van vuur stoken in de tuin van de burens. De lucht kan altijd beter en dat geldt ook voor de gezondheid van inwoners. Dat gaat in grote en in kleine stappen. Hier gaat het om een kleine maatregel die gratis is en zo kan worden ingevoerd. Ook daarom schreef zijn fractie graag mee aan dit voorstel. Hij laat het hierbij, maar heeft wel één vraag voor de wethouder omdat hij iets mist in de reactie van het college. Daarin gaat het over lucht, over handhaving en er worden heel veel mitsen en maren opgeroepen, maar het college rept niet over de gezondheid.

De heer **Bosch** (PVV) wil interrumperen. Hij zal aangeven, wanneer hij dat wil doen.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt hoe de wethouder denkt over het in bescherming nemen van inwoners. Inwoners worden ziek van de gemeente, maar ook van andere inwoners. De gemeente kan deze inwoners beschermen met deze 'no regret'-maatregel. Hij is benieuwd hoe de wethouder hierover denkt. Wat is de waarde van dit voorstel bij het in bescherming nemen van inwoners, als het gaat om gezondheid?

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of de PvdD duidelijk kan zijn ten aanzien van het vooralsnog niet verbieden van de barbecue. Is dat een doel waar die fractie naartoe gaat?

De heer **Van Heuven** (PvdD) antwoordt dat, voor zover hij weet, de PvdD niet voor een barbecueverbod is. Wat hem betreft worden er ook geen stappen gezet naar een totaal barbecueverbod. Maar er is wel overlast van barbecue-activiteiten en daar vraagt zijn fractie wel aandacht voor, zeker als het gaat om overlast veroorzaakt door houtstook. Zijn fractie heeft ook wel eens aandacht gevraagd voor barbecues direct onder bomen in verband met brandgevaar of vogels die in die bomen zitten. De PvdD vindt het heel belangrijk om bij barbecues ook te kijken naar de gezondheidsschade, maar dit is geen opmaat naar een totaal barbecueverbod.

De heer **De Pagter** (VVD) hoort dat de PvdD zegt dat het een gemakkelijke maatregel is. Maar tegelijkertijd zegt het college dat het niet handhaafbaar en ook niet effectief is. Wat is er nu gemakkelijk aan?

De heer **Van Heuven** (PvdD) vond de reactie van het college vrij teleurstellend. Als zijn (theoretische) burens keihard muziek draaien, kan hij ze aanspreken. Zij weten ook dat op een gegeven moment de muziek uit moet omdat daarover een regel is afgesproken. Houden zij zich daar niet aan, dan gaat hij op een bepaald moment de politie bellen. Dan komt de politie of de handhaving. Dan is het heel duidelijk: om 23.00 uur moet die muziek uit en, als die niet uitgaat, dan wordt de stereo-installatie meegenomen. Door deze maatregel te introduceren maakt de gemeente het superduidelijk: de gemeente wil geen houtstook in de tuinen, mensen worden daar gewoon ziek van. Zo kunnen mensen daarop worden aangesproken.

De heer **De Pagter** (VVD) begrijpt dat de heer Van Heuven dat effect voor zich ziet. Maar volgens het college is het juist niet gemakkelijk te handhaven. Hij herhaalt zijn vraag: wat is er nu precies gemakkelijk aan dit verbod?

De heer **Van Heuven** (PvdD) antwoordt dat uit onderzoek van I&O Research blijkt dat 80% van de houtstokers bereid zijn om te stoppen met hun houtkorf, als er een verbod komt. Dat is de winst van dit voorstel. Het gemakkelijke bij het handhaven is dat er mensen naar een huis kunnen worden gestuurd. Die kunnen daar aanbellen, kunnen mensen aanspreken op het feit dat dit niet mag, dat de burens er last van hebben en dat zij ermee moeten stoppen.

De **voorzitter** concludeert dat de commissie het debat over het nut van het verbod heeft gehad en dat de fracties daar op een verschillende manier naar kijken. Dat hoeft niet over te worden gedaan. Dit was de laatste fractie. Het is ook het einde van de eerste termijn van de commissie. Spreker stelt voor een kwartier te schorsen. Hij deelt mee dat mevrouw Van Hooijdonk van 13.30 uur tot 14.30 uur in een VNG-overleg zit. Dat betekent dat agendapunt 10 waarschijnlijk om 14.30 uur begint. Hij vraagt de fracties dit door te geven aan degenen die dan het woord voeren.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 11.40 uur en heropent deze om 12.02 uur.

Wethouder **Oosters** dankt de commissie voor het mooie debat. Vaak worden in een debat veel vragen aan het college gesteld. Dat was nu wat beperkter, het was nu het debat tussen alle fracties en het was goed dat te zien. Zij complimenteert de indieners van het initiatiefvoorstel. Het is mooi om te zien dat raadsbreed steun aan die initiatiefnemers wordt gegeven. Het is een voorstel dat is gemaakt vanuit ideologie en passie. Gelukkig is Utrecht al een tijd bezig met hetzelfde doel, het verbeteren van de luchtkwaliteit in de stad en het terugdringen van de overlast door houtstook. Dat doet de gemeente met name door voorlichting en subsidieregelingen, maar ook door te helpen het gesprek met de burens aan te gaan. Zij zegt dit in reactie op de opmerking van de VVD. De gemeente doet dit door middel van gratis buurtbemiddeling. Dit is ook op de houtstooksite van de gemeente te lezen. Het college wilde dan ook het initiatiefvoorstel serieus overwegen en kijken hoe het ermee uit de voeten zou kunnen, maar toch ziet het college

uiteindelijk fundamentele haken en ogen. Het college wil het een en ander beter uitzoeken en uitwerken in het maatregelenpakket voordat het een besluit neemt. Spreekster gaat in op de kosteneffectiviteit van de maatregel, de handhaving, het draagvlak en uiteindelijk het raadsvoorstel Luchtkwaliteit en het maatregelenpakket. Bij het nemen van maatregelen die direct impact hebben op de persoonlijke levenssfeer van vele Utrechters wil het college een duidelijke weging van belangen maken. Hiervoor is het nodig te weten hoe effectief de maatregel is om het uiteindelijke doel te bereiken en wat de kosten van die maatregel zijn. De grootste twijfel ten aanzien van die effectiviteit zit voor het college in de mogelijkheid om deze versie van het voorstel te handhaven. Het is namelijk niet mogelijk om zonder meer de tuin van bewoners binnen te komen en ook is het niet altijd mogelijk om meteen vast te stellen wat de verbrande stof in het vuur is. Daarbij heeft het initiatiefvoorstel ook geen rekening gehouden met mogelijke extra kosten van handhaving. De vraag is dan of het college deze handhaving proportioneel vindt ten opzichte van de overtreding. Dat blijft echter een politieke afweging.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat het nu al verboden is om vuur te stoken in de tuin. GL en zijn fractie voegen het verbranden in vuurkorven toe aan dit verbod. Waarom maakt deze toevoeging aan het bestaande verbod alleen de handhaving van die toevoeging lastig, terwijl er al een verbod is waar handhaving voor bestaat?

Wethouder **Oosters** antwoordt dat het verschil is dat op dit moment in de APV dat verbod staat en dat die korven de uitzondering daarop zijn. In het voorstel wordt voorgesteld om het stoken van vuur in vuurkorven niet toe te staan voor hout, maar wel voor andere verbrandingsstoffen. Voor een handhaver ter plekke is het moeilijk uit te zoeken wat uiteindelijk die verbrandingsstof is geweest. Er is echt wel een verschil in de manier waarop kan worden gehandhaafd.

De heer **Van Heuven** (PvdD) heeft dan een vervolgvraag. Stel dat nu iets wordt verbrand in een tuin, dat er een melding van wordt gemaakt en dat er een handhaver naartoe gaat. Ook dan is het niet duidelijk of het hout is dat wordt verbrand of iets anders. Waarom is het voor het bestaande verbod niet ingewikkeld en is het dat voor het toevoegen van vuurkorven wel?

Wethouder **Oosters** antwoordt dat het natuurlijk veel meer voorkomt dat een vuur in een achtertuin in een vuurkorf wordt gestookt. Op dit moment heeft het verbod op die houtstook een ander effect op de bewoners dan wanneer het zou gaan om een vuurkorf.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt dat doordat er al een verbod op houtstook is het verbranden van hout is afgenomen. Door het toevoegen van die uitzondering van hout in vuurkorven neemt de overlast af. Hij ziet echt niet wat het verschil in handhaving is tussen de bronnen hout en de bronnen vuurkorf. Kan de wethouder uitleggen wat het verschil is voor een inspecteur die aanbelt en kijkt of het wel of niet buiten is?

Wethouder **Oosters** wijst erop dat het verbod op houtstook er is. Dat heeft de PvdD ook op die manier gezegd. Het verbod op vuurkorven is een toevoeging daaraan ook omdat dat juist de manier is waarop bewoners met elkaar vuur maken. Nu is er een uitzondering, die vuurkorven. Kijken of een verbod op dezelfde manier kan worden ingevoerd is iets heel anders omdat het echt de manier is waarop bewoners hout stoken in hun achtertuin. Dat heeft vooral impact op de persoonlijke levenssfeer van mensen en dat is niet noodzakelijk het geval voor het verbod dat nu in de APV staat.

De heer **Dijkstra** (CDA) ziet hier een typisch voorbeeld van 'verbestuurlijking', ook van het college. De commissie is nu vooral bezig met hoe kan worden gehandhaafd en hoe lastig dat is, maar hij is benieuwd naar het ideologische idee. Hoe kijkt het college er ideologisch naar?

Wethouder **Oosters** komt daar later in haar betoog op terug, in het gedeelte over de presentatie van het raadsvoorstel Luchtkwaliteit. GL vroeg of de handhaving niet een argument is dat ook voor andere maatregelen geldt, zoals het verbranden van tuinafval en of het schrappen van een uitzondering juist niet helpt. De ervaring leert het college dat deze twee dingen niet op deze manier met elkaar te vergelijken zijn, niet alleen omdat zij op een andere schaal plaatsvinden, maar ook omdat het ene minder voorkomt en het vaak om een grote hoeveelheid gaat. Ook is er een verschil in maatschappelijk draagvlak. Grote hoeveelheden worden vaak niet in een achtertuinje verbrand. Dat heeft ook weer effect op die handhaafbaarheid. Het is iets anders of

5 iemand dit in de openbare ruimte doet of in de achtertuin. GL vroeg ook naar de normerende werking. Het college meent dat het, als de gemeente een maatregel als deze invoert, of die nu normerend werkt of niet, stevig moet kunnen staan voor de effectiviteit van de maatregel. Dat is nu
10 precies datgene waarnaar het college meer onderzoek wil doen in het maatregelenpakket. Naar aanleiding van de vraag van de PvdD in het verlengde hiervan wijst zij erop dat het college in de brief wel heeft aangegeven dat de maatregel waarschijnlijk een positief effect heeft op de gezondheid. Alle terugdringen van de uitstoot heeft immers een positief effect. Maar de grootte van dit effect en daarmee de effectiviteit van de maatregel heeft het college op dit moment
15 onvoldoende duidelijk vastgesteld om een verbod te staven. Daarop heeft die twijfel van het college betrekking. Omdat de maatregel niet altijd evengoed te handhaven is, is het ook relevant om in kaart te brengen hoe groot het draagvlak is voor een dergelijk verbod. De opmerking van de CU over de draagvlakmeting snijdt ergens wel hout. Mensen gaan dan vanuit het eigenbelang redeneren. Wat het college betreft is het ook geen randvoorwaarde, maar het onderzoek naar het draagvlak en het participatietraject bij de maatregelen zorgen wel voor een duidelijker beeld van het draagvlak en daarmee van de mogelijke effectiviteit. In het participatietraject informeert de gemeente de inwoners over het belang van extra maatregelen en de gevolgen van houtstook voor de luchtkwaliteit en de gezondheid van inwoners. Misschien vergroot dat indirect het draagvlak. Dit gebeurt in combinatie met andere maatregelen die mogelijk voortvloeien uit de beleidsnota Luchtkwaliteit. De heer Vasters gaf al aan dat er heel wat bronnen van luchtvervuiling zijn binnen en buiten de stad. Die maatregelen zullen dus niet alleen gaan over houtstook.

25 De heer **Dekkers** (GL) hoort dat de wethouder zegt dat meer onderzoek nodig is om effectiviteit en draagvlak vast te stellen. Maar uit onderzoek is nu juist duidelijk geworden dat enerzijds de huidige situatie niet effectief is omdat mensen het niet melden, het niet aankaarten bij de burens en zichzelf opsluiten en anderzijds dat het draagvlak redelijk groot is, als er een verbod komt. Waarom moet dit extra worden onderzocht?

30 Wethouder **Oosters** heeft het als Utrechtse wethouder voor de luchtkwaliteit over de Utrechtse situatie. Op dit moment heeft het college niet de juiste cijfers om een verbod op vuurkorven te staven. Om alle haken en ogen van dit initiatiefvoorstel goed te onderzoeken wil het college dit ook meenemen in het onderzoek naar de maatregelen in het plan voor de luchtkwaliteit. Het college let daarbij echt op de samenhang tussen de maatregelen en kijkt naar de kosteneffectiviteit en de samenhang met andere beleidsdoelen, zoals volksgezondheid en klimaat, maar ook kansengelijkheid. Zo ontstaat uiteindelijk een totaalpakket dat voor deze stad effectief
35 en haalbaar is. Die tegemoetkoming kan zij doen in de richting van de indieners. Student & Starter vroeg daar expliciet naar. In november 2023 komt het college met het raadsvoorstel voor de beleidsnota. Daarin worden ook de kaders voor de mogelijke maatregelen gesteld. Het college verwacht het uitvoeringsprogramma met het maatregelenpakket in het eerste kwartaal van 2024 af te ronden en zal de raad hierover informeren.

40 De **voorzitter** schorst om 12.12 uur de vergadering voor het overdragen van het voorzitterschap.

De nieuwe **voorzitter**, de heer **Bos**, heropent de vergadering om 12.13 uur. Hij geeft het woord aan de initiatiefnemers.

45 Mevrouw **Heijne** (GL) dankt de commissieleden voor de mooie woorden en het levendige debat. Zij dankt ook de wethouder voor haar reactie. De initiatiefnemers hebben ook de tegemoetkoming of handreiking van het college goed gehoord, zij komen daar later op terug. De initiatiefnemers hebben in het debat gemerkt dat iedereen gevoel heeft bij dit onderwerp. Het maakt erg veel los
50 bij voorstanders en bij tegenstanders. Zij proberen het gesprek terug te brengen naar de cijfers en feiten en de inhoudelijke punten uit het debat. Het is de initiatiefnemers nog niet gelukt om hun reacties te bundelen zoals de wethouder dat doet. Zij doen de beantwoording per fractie, maar veel onderwerpen zijn steeds weer teruggekomen. De PVV heeft bijvoorbeeld veel gesproken over handhaving. Dan zullen zij bij andere fracties zeggen dat zij het al over handhaving hebben gehad. Als iemand iets mist, dan horen zij dat wel. Spreekster doet alle onderwerpen die langs zijn
55 gekomen en haar collega doet alle vragen over handhaving. De PVV vroeg waarom de gemeente niet gewoon goed gaat communiceren. Vele andere fracties noemden dit punt ook. De initiatiefnemers zijn het daarmee eens. Communicatie is altijd goed en belangrijk. Daarom vragen zij daar ook aandacht voor in het voorstel. Dat is niet nieuw, er wordt al heel lang over houtstook gecommuniceerd. Er is al een campagne van het college dat houtstook schadelijk is met een
60

oproep om minder hout te stoken. Maar de initiatiefnemers zien ook dat luchtverontreiniging door ander bronnen afneemt en dat die door houtstook niet afneemt of zelfs licht stijgt. Als een goed gesprek zou helpen, zou het probleem zijn opgelost. Zij zien dat dat niet het geval is. Sterker, het probleem wordt groter. Uit cijfers van I&O Research blijkt dat meer dan 60% van de stokers zegt dat zij zich aan een verbod zullen houden. Een verbod helpt dus ook in de communicatie. Dat is ook in het debat langsgekomen. Als iemand zijn burens nu aanspreekt op bijvoorbeeld geluidsoverlast, dan kan hij tegen de buurman zeggen dat hij daar heel veel last van heeft en dat het overigens ook niet mag. Als iets niet mag, blijkt de meerderheid van de mensen zich daaraan te willen houden. Boa's kunnen nu niet zoveel doen. Het helpt hen ook dat zij stokers kunnen aanspreken op iets dat niet mag.

De heer **Bosch** (PVV) merkt op dat het bij geluidsoverlast vaak voorkomt dat mensen bellen en dat de politie dan zegt te zullen kijken, maar dat er dan helemaal niets mee gebeurt. Hoe moet hij dat duiden?

Mevrouw **Heijne** (GL) antwoordt dat, op het moment dat er een klacht komt over houtstook of geluidsoverlast, handhaving altijd een afweging zal moeten maken waar ze wel of niet heen gaan. Dit wordt een afweging erbij, maar dat is niet anders dan bij de andere bepalingen in de APV of in andere wetgeving. Voor de vele punten van de PVV over handhaving geeft zij het woord door aan haar collega.

Mevrouw **De Vries** (PvdD) benadrukt dat de initiatiefnemers niets nieuws doen met deze APV-wijziging. De APV wordt eigenlijk simpeler omdat een uitzondering eruit wordt gehaald. In het debat is de discussie over handhaving heel veel teruggekomen. Zij bedankt de commissie daarvoor. De initiatiefnemers zien dat als een gelegenheidsargument. Zij benadrukt dat dit ook niet uniek is voor dit voorstel. Vele verboden zijn niet of moeilijk te handhaven. Het gaat ook om het omdraaien van die normen. Zij denkt dan aan het rookverbod in de horeca. De wereld was te klein en nu zijn er rookvrije plekken zelfs in de buitenlucht. Handhaving is daar nauwelijks nodig. Mensen spreken elkaar aan of iemand wordt weggekeken, als hij rookt in een kroeg. Het is moeilijk om een onderscheid te maken tussen binnen en buiten, maar dat is een uitvoeringskwestie waarover afspraken kunnen worden gemaakt en het kan een werkinstructie voor VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) worden. Veel van de dilemma's voor VTH hebben geen betrekking op houtrook. Ook bij andere verboden zijn die aanwezig. Er zijn ook vragen gesteld over de kosten en er zou geen geld zijn voor handhaving. Maar het is de bedoeling om te beginnen met communiceren en waarschuwen. Mocht blijken dat vanaf 2026 meer handhaving nodig is, dan kan het college bij de reguliere planning & control cyclus een afweging maken voor meer budget. De raad kan daar dan later over beslissen. Dit is een route die het college zelf ook vaak volgt, bijvoorbeeld bij de visie Stadswater. Het college wijst op de benodigde capaciteit en de kosten, maar de initiatiefnemers schatten in dat het aanvankelijk binnen de huidige capaciteit kan worden opgelost door in 2024 eerst te gaan voorlichten en vervolgens alleen op meldingen te gaan reageren en te waarschuwen. Daarna kan eventueel een pilot plaatsvinden en uiteindelijk, als het prioriteit krijgt, kan er een dekkingsregeling komen in de voorjaarsnota en de programmabegroting.

Mevrouw **Heijne** (GL) reageert op de inbreng van D66. Deze fractie kwam met een vraag die ook door verscheidene andere fracties is gesteld. Zij wijst er voor de duidelijkheid op dat er veel wordt gesproken over de vuurkorf, maar de initiatiefnemers hebben het over al het hout verbranden in de openbare ruimte. D66 vindt het effect heel klein, het gaat maar om 2%. Maar het is belangrijk om voor ogen te houden dat die 2% van het effect van het buiten stoken op de luchtkwaliteit een jaargemiddelde is voor het hele land. In een stad is er sprake van een piekbelasting. Als het warm is en iedereen buiten is, is de overlast en daarmee de blootstelling veel hoger. Volgens het RIVM is het aandeel van het buiten stoken in de provincie Utrecht tweemaal het gemiddelde. Op de Veluwe is dat percentage waarschijnlijk lager, maar in de stad is het veel hoger. Verschillende keren werd gezegd dat de aanpak van houtstook een complex vraagstuk is en dat houtstook vele bronnen kent. Uiteindelijk wordt de luchtkwaliteit alleen maar aangepakt, als stuk voor stuk al die bronnen worden aangepakt. Grote bronnen moeten worden aangepakt met grote maatregelenpakketten die ingewikkeld en duur zijn. Dit is nu juist een kleine maatregel, een "no regret" -maatregel, die gemakkelijk en goedkoop is, die direct effect heeft en een maatregel waarmee de gemeente grote groepen Utrechters beschermt. De landelijke cijfers zijn bekend, teruggerekend voor Utrecht gaat het om 15.000 mensen die hier dagelijks last van hebben. De

overheid kan ook de grote bronnen aanpakken, maar waarom zou Utrecht het laaghangende fruit niet plukken? De maatregelen van andere overheden heeft de gemeente aanmerkelijk minder in de hand. D66 noemde ook het draagvlak. Uit onderzoek blijkt dat er wel degelijk draagvlak is om maatregelen te nemen. Volgens I&O Research zegt 40% van de Nederlanders ronduit dat zij voor overheidsmaatregelen zijn. Dat is geen meerderheid, maar wel een heel grote groep. Volgens het NIZO-onderzoek wil 68% van de longpatiënten dat de gemeente meer doet dan wat er nu gebeurt. De initiatiefnemers willen dat de ongehoorde stem die zij willen beschermen ook gehoord wordt. Dat is in hun ogen de rol van de overheid.

De heer **Vasters** (D66) hoort dat mevrouw Heijne refereert aan het I&O Research rapport. Hij heeft dat ook gezien. De 40% die zij noemt gaat dus over het aantal mensen dat een maatregel op zich wel ziet zitten. Volgens hem staat daar heel expliciet bij dat het dan gaat over een overheid die stimuleert dat mensen b.v. niet meer binnenshuis stoken of kijkt naar communicatie, maar dat het niet om een verbod gaat. Mevrouw Heijne doet het nu voorkomen alsof 40% het verbod ziet zitten, maar volgens hem is dat maar een heel klein percentage, als hij daarnaar vraagt in zijn eigen buurt. Klopt dat of denkt mevrouw Heijne dat 40% voor een verbod is?

Mevrouw **Heijne** (GL) heeft letterlijk gezegd dat 40% van de Nederlanders voor het nemen van maatregelen door de overheid is. De heer Vasters verkeert vast in een heel ander bubbel dan zij. In haar omgeving hoort zij heel andere geluiden.

De heer **Vasters** (D66) wijst erop dat de commissie het heeft over het draagvlak voor deze specifieke maatregel, niet over draagvlak voor maatregelen in het algemeen. Daar legt mevrouw Heijne de link met die 40%. Hij wil duidelijk maken dat dit gaat over een ander type maatregelen dan een verbod.

Mevrouw **Heijne** (GL) antwoordt dat zij die link legt omdat de keuze er niet tussen stond. De initiatiefnemers vinden het belangrijk om juist die ongehoorde stem te horen en daarvoor op te komen. In hun optiek is het ook echt de rol van de overheid om de kwetsbaren te beschermen. Sommige maatregelen vergen politiek lef omdat zij raken aan de belangen en vermeende vrijheden die mensen moeilijk afstaan. De overheid heeft de morele verantwoordelijkheid om de individuele bewoners te beschermen. Verandering stuit op weerstand. Maatschappelijke discussies ontstaan meestal pas, wanneer mensen persoonlijk worden geraakt. Aan beide kanten worden mensen hier persoonlijk geraakt. Daarom voelt iedereen wel iets bij deze discussie. De VVD vroeg naar de mening van de initiatiefnemers over de reactie van het college. De initiatiefnemers horen dat het college terughoudend is. Er is een handreiking gedaan. Daar kijken zij naar uit. Haar collega is al voldoende in gegaan op de opmerkingen van het college over handhaving. Het CDA had ook opmerkingen over handhaving waar dus al op in is gegaan. Het CDA ging ook in op de communicatie. Daar is spreekster mee begonnen. Zij gaat in op de opmerkingen van het CDA over de gezondheid. Zij wijst erop dat bij die houtstook buiten weinig innovatie mogelijk is. Er wordt hout verbrand en de rook wordt uitgestoten op leefniveau. Mensen ademen die gewoon in. Dat is echt anders dan houtstook binnen en het heeft direct groot effect op de gezondheid. De vergelijking werd gemaakt met het verwijderen van brommers en scooters van het fietspad. Die maatregel deed niets voor de luchtkwaliteit in het algemeen, maar het effect voor de fietsers was erg groot. Dat is vergelijkbaar met het verbod op buiten stoken. GL stelde vragen aan het college. De CU ging ook in op handhaving. Zij ziet dat daar al voldoende is gereageerd. De CU vroeg hoe de initiatiefnemers denken over een ontheffing voor de buitengebieden en voor bijvoorbeeld scouting. In de APV mag een ontheffing worden verleend, maar de vraag is of dat gewenst is. Het antwoord van de initiatiefnemers nu is nee. Ontheffingssystemen maken het in een ambtelijke organisatie nog een stukje moeilijker en ingewikkelder. Maar nog belangrijker is dat het bij scouting vaak om jonge kinderen gaat en dat die uitstoot van houtstook voor jonge kinderen ontzettend slecht is. Bovendien heeft zij onlangs in De Volkskrant een artikel over houtstook gelezen waarin zelfs scouting zei dat zij bij code rood en code oranje niet stoken en dan erg veel lol hebben door de leuke alternatieven. Daarom zijn de initiatiefnemers niet voor een uitzondering voor scouting en anderen kunnen een voorbeeld nemen aan scouting met de lol over de alternatieven voor het fikkie stoken. Er werd ook gevraagd om het verbod te beperken tot code rood en code oranje. Zij wijst erop dat er een stookalert en een stookwijzer zijn. Het stookalert is van het RIVM en is zo afgesteld dat het maximaal tien tot twaalf keer per jaar afgaat. Dat betekent één keer per provincie. Als de gemeente een verbod invoert bij code rood en code oranje, doet zij in feite niets. De stookwijzer is anders afgesteld en die staat voor de stad Utrecht bijna permanent

op code rood of code oranje. Dus dat is precies hetzelfde als wat de initiatiefnemers voorstellen, een verbod. Als de raad het de handhavers extra moeilijk wil maken, dan moet hij de code rood of oranje van de stookwijzer pakken, want die verschilt per wijk en per uur. Zij wenst handhaving dan veel succes. Zij ontraadt de raad om hier verder op door te gaan. Zij krijgt een melding
5 tussendoor. Volgens onderzoek van Motivaction is 23% van de Nederlanders voor een verbod op houtstook in woonwijken. Dat is toch een heel groot aandeel. Student & Starter gaat in op handhaving, maar heeft het ook over alternatieven. Zij noemde al de alternatieven van scouting. Bij het scrollen naar alternatieven kwam zij houthaardjes op bio-ethanol tegen, inclusief marshmallowstokjes voor een paar tientjes en bio-ethanolhaardjes met het geluid van een
10 knisperend haardvuur en met de geursensatie van appel en kaneel. Er zijn dus genoeg leuke alternatieven. VOLT heeft geen vragen gesteld. De PvdA had het over alternatieven die zij al besproken heeft en over de eveneens al besproken 2%. Het stookalert en de stookwijzer heeft zij ook al gehad. Utrecht Solidair is niet meer aanwezig. Deze fractie had het over de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer op eigen terrein. Haar collega heeft al aangegeven dat er in de APV al
15 een verbod staat. De initiatiefnemers doen dus niets nieuws.

De heer **Cornielje** (PvdA) is benieuwd hoe de initiatiefnemers kijken naar het alternatief verbieden van houtstook bij de horeca waar handhaving een stuk gemakkelijker is.

20 Mevrouw **De Vries** (PvdD) lijkt dat een goed idee. Als een algemeen verbod wordt ingesteld, geldt dat voor de hele stad en dus ook voor de horeca.

Volgens mevrouw **Heijne** (GL) had DENK geen vragen. Stadsbelang Utrecht vroeg waarom de mensen die gezellige vuurkorf wordt afgepakt. Spreekster heeft gewezen op de alternatieven die
25 heel gezellig zijn. Dat is een politieke afweging tussen de gezelligheid van de een die een fikkie wil stoken en de vrijheid van een ander om buiten te mogen zijn op een mooie zomeravond.

De **voorzitter** stelt vast dat niemand meent dat hij geen antwoord op zijn vragen heeft gehad. Verder stelt hij vast dat er geen vragen zijn over het betoog van de initiatiefnemers en ook geen
30 vragen aan het college. Hij vraagt of het een A-punt of een B-punt in de raad moet worden.

De heer **De Pagter** (VVD) begrijpt dat er geen tweede termijn komt.

De **voorzitter** heeft verzocht aan te geven of er nog vragen aan de initiatiefnemers of het college
35 zijn.

Volgens de heer **De Pagter** (VVD) is dat iets anders dan vragen om een tweede termijn.

De **voorzitter** vraagt de heer De Pagter of hij behoefte heeft aan een tweede termijn.

40 De heer **De Pagter** (VVD) heeft daar zelf geen behoefte aan, maar het lijkt hem goed dat aan de commissie te vragen.

De **voorzitter** doet de ronde langs de fracties. Is er behoefte aan een tweede termijn?

45 De heer **Van den Enk** (Student & Starter) vraagt om een korte tweede termijn. Hij sloeg aan op wat de PvdA daarnet vroeg over de horeca. Er zijn veel horecazaken die hun businesscase hebben opgebouwd op houtstook. Hoe wil de PvdD hieraan tegemoetkomen?

50 De heer **De Pagter** (VVD) wil dan toch in tweede termijn reageren op wat wordt gezegd over de vergelijking met geluidsoverlast. Het grote verschil is dat er geen totaalverbod is op geluid. Als iemand te veel geluid produceert, mag worden gehandhaafd. Maar hier wordt voorgesteld om een totaalverbod te leggen op houtstook. Dat is voor de VVD een brug te ver. Zijn fractie zou juist meer het gesprek willen aangaan. Hij vraagt de initiatiefnemers om op dat punt terug te komen
55 omdat die vergelijking niet opgaat.

De heer **Dekkers** (GL) is het ermee eens dat er bij geluid een normering is en geen totaalverbod. Maar hoe ziet de heer De Pagter dan een soort tussenweg voor houtstook? Moet er bij elke
60 vuurkorf een metertje komen voor de uitstoot en hoe wordt dat dan gehandhaafd? Het lijkt hem echt heel ingewikkeld.

De heer **De Pagter** (VVD) antwoordt dat het er juist om gaat dat de overheid hier geen regels stelt, maar het aan inwoners overlaat om hier het gesprek over te voeren en zelf maatregelen te nemen. Op heel veel plekken gaat dat gewoon goed. Mensen hebben er begrip voor, als iemand
5 aangeeft dat hij liever niet een aantal avonden per week te maken heeft met die houtstook van de burens. Hij is niet voor het zwaaien met een verbod.

De heer **Dekkers** (GL) wil niet de discussie over dat gesprek herhalen, maar de vergelijking met geluid gaat niet op omdat er daar een normering is.

De heer **De Pagter** (VVD) maakt die vergelijking niet. Hij roept juist op om die vergelijking niet te maken omdat die niet opgaat. Volgens hem is de heer Dekkers dit met hem eens. Spreker roept de initiatiefnemers op om die vergelijking niet meer te maken.

De **voorzitter** gaat terug naar de initiatiefnemers.

Mevrouw **De Vries** (PvdD) brengt naar voren dat houtstook in de horeca meestal binnenshuis plaatsvindt. Daar gaat dit voorstel niet over. Verder kent zij geen enkele horecazaak die hierop zijn complete businesscase heeft gebouwd. Dat lijkt haar ook twijfelachtig, maar als dit al buiten
20 gebeurt, dan zijn er goede alternatieven voor die kunnen worden meegenomen in zo'n businesscase.

De heer **Dekkers** (GL) vult aan dat in het voorstel niet de voedselbereiding op houtskool wordt verboden.

Mevrouw **Heijne** (GL) gaat in op het verschil tussen geluid en houtstook. Het is natuurlijk onmogelijk om geluid helemaal te verbieden, terwijl bij een verbod op houtstook buiten niet een essentieel deel van het leven wordt geraakt.

De heer **De Pagter** (VVD) merkt op dat de vraag ging over de handhaafbaarheid. Daarop komt nu een ideologisch antwoord. Die vergelijking werd net gemaakt bij de handhaafbaarheid. Volgens hem gaat die vergelijking niet op. Hij wil graag dat de initiatiefnemers terugkomen op die handhaafbaarheid en op een andere manier aangeven waarom het wel te handhaven is.

Volgens mevrouw **Heijne** (GL) is er qua handhaafbaarheid niet veel verschil. Bij een melding over geluidsoverlast van burens moet handhaving ook maar zien of zij binnenkomt. Dat is hetzelfde als wanneer iemand last heeft van het hout stoken door de burens. Dat staat in de APV.

De heer **Dijkstra** (CDA) heeft een punt van orde. Inhoudelijk heeft de commissie dit daarnet allemaal behandeld. Er was 120 minuten voor dit voorstel uitgetrokken. Het is nu al 40 minuten meer geworden en het gaat nu over allerlei details. Hij heeft alles al gehoord, maar misschien hebben mensen nog nieuwe punten.

Volgens de **voorzitter** is dat kennelijk het geval.

Wethouder **Oosters** was de raad nog een update over een toezegging verschuldigd. Kan zij dat nu doen of moet dat helemaal aan het einde gebeuren?

De **voorzitter** vraagt de commissie of dit onderwerp als A-punt of als B-punt naar de raad gaat.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft geen voorstel om het aan te passen. De VVD stemt gewoon tegen. Wat zijn fractie betreft wordt het een A-punt met een tegenstem.

Mevrouw **Smit** (VOLT) geeft aan dat het voor haar fractie een A-punt wordt.

De heer **Van den Enk** (Student & Starter) kiest voor een A-punt.

De **voorzitter** veronderstelt dat GL er een B-punt van wil maken.

De heer **Dekkers** (GL) heeft er geen behoefte aan dit debat te herhalen.

Mevrouw **Alblas** (CU), de heer **Cornielje** (PvdA), de heer **Bosch** (PVV), de heer **Vasters** (D66), de heer **Van Heuven** (PvdD), de heer **Dijkstra** (CDA) en de heer **Temming** (Stadsbelang Utrecht) zijn voor een A-punt.

5

De heer **Usta** (DENK) is voor een A-punt met tegenstem.

De **voorzitter** vraagt de initiatiefnemers of zij het voorstel nog willen aanpassen.

10 Mevrouw **Heijne** (GL) beschouwt het als een compliment dat de hele commissie het een A-punt vindt. De initiatiefnemers hebben ook de handreiking van de wethouder gehoord. Zij willen zich even beraden of zij het in de volgende raad in stemming willen brengen of iets later. Zij komen daarop terug bij de voorzitter. Inhoudelijk wordt het voorstel niet aangepast.

15 De heer **De Pagter** (VVD) vraagt of dat technisch kan. Hij begrijpt de behoefte om dit later in de raad te behandelen, maar het moet dan wel goed geregeld worden. Als het wordt doorgeleid als A-punt, staat het per definitie op de agenda van de eerstvolgende raad. Er moet worden bekeken hoe dit probleem kan worden opgelost.

20 De **voorzitter** lijkt het dat het zo is behalve wanneer de initiatiefnemers het voorstel aan willen houden. De initiatiefnemers hebben net aangegeven dat zij het aanhouden. Zij kijken of zij het in de eerstvolgende raad of de daarop volgende in zullen brengen. De heer De Pagter stelt dat het normaal zo is dat iets in de eerstvolgende raad aan de orde komt. Dat is het geval, behalve wanneer een initiatiefnemer het even aanhoudt.

25

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt om de technische tekst. Als de commissie het nu doorgeleidt, is het volgens hem de regel dat het in de eerstvolgende raad in stemming komt. Als er de behoefte is om dat uit te stellen, moet het goed worden geregeld.

30 De heer **Van Heuven** (PvdD) meent dat het gewoon mogelijk is, tenzij de regels veranderd zouden zijn. Hij heeft zelf een initiatiefvoorstel een jaar of drie aangehouden. Het kan.

De **voorzitter** vraagt of de heer De Pagter daar genoeg mee neemt of dat hij het ambtelijk wil laten uitzoeken. Hij ziet dat de heer De Pagter akkoord gaat.

35

Wethouder **Oosters** gaat in op de vraag van DENK over de reactie van het college op een motie over alternatieve koopconstructies. In het begin van het vierde kwartaal 2023 komt er een raadsbrief over betaalbare koop waarin het college uitlegt waarom de reactie vertraagd is en hoe het college dit in het vervolg gaat oppakken. Op de vraag van het CDA over een andere toezegging komt wethouder Schilderman terug aan het einde of het begin van het debat in de commissie VOWE.

40

De **voorzitter** concludeert dat besloten is dat dit voorstel naar de raad gaat. Sprektijd lijkt hem niet nodig, dit kan worden afgedaan met een stemverklaring.

45

Mevrouw **De Vos** geeft aan dat de commissie nu kan gaan schorsen of al kan beginnen met agendapunt 8. Zij stelt voor nu te schorsen en om 14.00 uur in deze zaal, dus niet in de raadszaal, te beginnen met punt 8, de Groene Verantwoordingsdag. Daarna gaat de commissie door met agendapunt 10. Zij ziet dat de commissie met dit voorstel instemt.

50

De **voorzitter** schorst de vergadering om 12.47 uur.

Verslag openbare middagvergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen

Datum 7 september 2023
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Dhr. Van Vliet (Notuleerservice Nederland)
Vaststelling verslag

Aanwezigen

De voorzitter, dhr C. Bos, de wethouders, mw. E. Oosters, mw. L van Hooijdonk, de leden, mw. J. Zwinkels (CDA), dhr. R. Van den Enk (Student&Starter), mw. C. Passier (Volt), dhr. M. van den Heuven (PvdD), mw. R. Heijne (GroenLinks), dhr. R. Peeters (D66), dhr. J. Vintges (VVD), mw. K. Alblas (ChristenUnie), mw. V. Smit Volt, dhr. M. Usta (Denk), mw. M. Oudejans (Student & Starter)

Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

Verslag openbare vergadering commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen Stad & Ruimte

8. Raadsbrief Uitvoering motie Groene Verantwoordingsdag.....	27
9. Raadsbrief Update businesscase Magazijn De Zon (verschoven naar 5 oktober 2023).....	
10. Makkelijker maken om warmtepompen te plaatsen.....	32

8. Raadsbrief Uitvoering motie Groene Verantwoordingsdag

De voorzitter, **de heer Bos** opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen die meekijkt van harte welkom. Dit agendapunt is geagendeerd door mevrouw Zwinkels (CDA), mevrouw Passier (Volt) en de heer Van Heuven (PvdD). Vorig jaar heeft de wethouder een motie van het CDA overgenomen over het instellen van een groene verantwoordingsdag gekoppeld aan een begrotingscyclus. Over de invulling hiervan is in de eerste helft van 2023 overleg geweest met raadsleden, de griffie en ambtenaren. De agenderende fracties (CDA, PvdD en Volt) zijn in afwachting van een initiatief van de wethouder.

Voor het reces ontving de raad een brief waarin het initiatief bij de gemeenteraad werd gelegd. Om die reden gaat de raad in debat met de wethouder om duidelijkheid te krijgen over de stand van zaken. Door de genoemde fracties is in de voorjaarsnota een motie ingediend voor het

5 De voorzitter wil de eerste termijn openen, maar er blijkt nog geen quorum te zijn. De vergadering wordt geschorst tot er voldoende raadsleden aanwezig zijn. De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan het CDA

10 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) licht haar inbreng aan de hand van drie punten toe. Van een aangenomen motie mag worden verwacht dat daar door het college uitvoering aan wordt gegeven. Uit de brief van de wethouder blijkt dat dit niet het geval is. Ze refereert aan een begrotingsdebat waarin voor de uitvoering ook budget is meegegeven. Als tweede punt wordt

15 Deze gemotiveerde ambtenaren werden vervolgens teruggefloten door de wethouder. De werkzaamheden zijn een opdracht voor het college en horen ook niet bij de griffie te worden neergelegd. Gelet op de aangenomen motie moet de verantwoordingsdag er komen. Deze dient gekoppeld te worden aan de begrotingscycli en niet aan het duurzaamheidsverslag van de gemeente. Als punt drie benadrukt het CDA dat er nu een start gemaakt moet worden. Verder
20 hoort het CDA graag van de wethouder of er is gekeken naar wat andere gemeenten doen en wat nu concreet de stand van zaken is. De brief geeft hierover geen duidelijkheid.

25 **Mevrouw Passier** (Volt) verwijst naar motie 163 die op 7 juli door het CDA is ingediend voor de groene verantwoordingsdag waarop inwoners met raadsleden in gesprek kunnen gaan over duurzaamheid. Na een toezegging van de wethouder voor de realisatie van de dag is de motie ingetrokken. Er wordt gerefereerd aan drie gesprekken begin dit jaar die duiden op een goede start. Bij deze gesprekken waren de fracties van Volt, D66, PvdD en CDA aanwezig. In het derde gesprek werd de organisatie van de dag bij de raad gelegd. Hierover is mevrouw Passier zowel
30 verbaasd als ontstemd en vraagt wat hiervoor de reden is geweest. Ook is de fractie benieuwd naar het beeld dat de wethouder had over de samenwerking tussen de raad en het college toen zij op 7 juli 2022 de motie overnam. Verder hoort de fractie graag hoe de wethouder dit thema concreet gaat uitvoeren.

35 **De heer Van Heuven** (PvdD) sluit zich aan bij de opmerkingen van het CDA en Volt. Aanvullend op documenten en online informatie is een live bijeenkomst met burgers belangrijk voor de ontwikkeling van duurzaamheid en het draagvlak daarvoor. Er wordt gewezen op plannen in Den Haag voor de vierde donderdag in oktober als Prinsjesdag voor het klimaat en een maandelijks persconferentie over het klimaat. Ook de PvdD wil weten hoe de wethouder de motie die is
40 overgenomen gaat uitvoeren.

De voorzitter vraagt of de overige partijen nog een aanvulling hebben op de inbreng van de drie agenderende fracties.

45 **De heer Van den Enk** (Student & Starter) stelt voor om op de klimaat verantwoordingsdag concreet iets terug te doen voor het milieu, zoals het opruimen van afval en het planten van groen. Bijvoorbeeld met vrijwilligers. Hij is benieuwd wat de wethouder en de raadsleden hiervan vinden.

Mevrouw Zwinkels (CDA) is voorstander van dergelijke acties, maar wijst op de rol van het college om beleid te maken.

De heer Van den Enk (Student & Starter) meent dat het één het ander niet hoeft uit te sluiten.

5 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) begrijpt dit, maar wijst erop dat het afleggen van verantwoording iets anders is en dat het debat over beleid dient te gaan.

De heer Van den Enk (Student & Starter) stelt nogmaals dat concrete actie op die dag een goed voorbeeld stelt.

10 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) is van mening dat er op de verantwoordingsdag uitleg gegeven moet worden en dat daar de aandacht op moet komen te liggen.

De heer Van den Enk (Student & Starter) geeft aan dat het college veel werk maakt van duurzaamheid.

15 **Mevrouw Passier** (Volt) geeft aan dat het moet gaan over hoe de gemeente transparant maakt wat de stand van zaken in de duurzaamheidsopgave is en dat er geen uitvoering wordt gegeven aan een overgenomen motie. Voor de ideeën van Student & Starter heeft ze sympathie en ze nodigt de heer Van den Enk uit voor de gesprekken die hierover plaatsvinden.

20 **De voorzitter** constateert dat er geen raadsleden met een inbreng meer zijn en geeft het woord aan het college. Het college vraagt om een schorsing. De vergadering wordt voor 10 minuten geschorst.

25 **De voorzitter** heropent de vergadering en geeft het woord aan de wethouder.

Wethouder Oosters dankt de raad voor de commissiebehandeling van de motie en geeft aan nog steeds positief over initiatief te zijn. Ook omdat het niet te groot gestart wordt en er geen budgetclaim op komt te rusten. Ook de beoogde samenwerking met de raad wordt door de wethouder aangehaald. De kritiek op de gang van zaken betreurt ze en komt niet voort uit onwil. De wethouder wijst op de gesprekken met de raad over de dag en hoe die samen georganiseerd kon gaan worden. Gedurende de gesprekken bleek dat de verwachtingen uiteenliepen. Toch is het college de raad blijven ondersteunen met kennis en bijvoorbeeld met het zoeken naar een locatie. Het is vervelend dat de middelen uit het fractiebudget moet komen.

35 Het is niet de bedoeling geweest om de raad in dit proces verkeerd te bejegenen. De wethouder wil voor de totstandkoming van de dag er graag met de raad uitkomen.

De voorzitter constateert dat er interrupties zijn en geeft het woord aan Volt.

40 **Mevrouw Passier** (Volt) verwijst naar punt 4 van de motie waarin de wethouder meldt de dag een initiatief te willen laten zijn van de gemeenteraad. De raad kan als initiatief een opdracht geven aan het college.

45 **Wethouder Oosters** gaat in op de betreffende quote van punt 4 en onderstreept nog een keer de beoogde visie op de samenwerking. De wijze waarop het college ter verantwoording wordt geroepen, vraagt om een rol van de raad.

Mevrouw Passier (Volt) vraagt wat er concreet onder het initiatief van de raad wordt verstaan.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit gaat over het omschrijven van de verwachtingen van zo'n dag. Hoe de dag georganiseerd moet worden en eruit moet gaan zien is aan de raad. De wethouder ziet graag wat er moet gebeuren om met kennis, expertise en met de mogelijkheden die binnen het budget liggen, de dag te ondersteunen.

5

Mevrouw Passier (Volt) vraagt of de ondersteuning ook de personen betreft die alles gaan regelen.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit afhankelijk is van de invulling van de dag. De inzet van personele ondersteuning is beperkt. Dekking hiervoor is in de betreffende motie niet geleverd. Binnen de gemeente wordt hard gewerkt aan milieu en duurzaamheid. Op de kennis en expertise kan voor de betreffende dag een beroep worden gedaan. Dit is bij uitstek een onderwerp voor buiten de commissievergadering.

10

De heer Van Heuven (PvdD) vraagt gelet op de motie wie nu de eigenaar is van de groene verantwoordingsdag en de dag daadwerkelijk uitvoert.

15

Wethouder Oosters refereert aan de motie die opdraagt een groene verantwoordingsdag in te stellen en wijst nogmaals op de gesprekken en uiteenlopende verwachtingen. Verder verwijst zij naar de motie waarin staat dat de dag in samenwerking met de raad tot stand zal komen.

20

De heer Van Heuven (PvdD) is benieuwd wie er nu de regie heeft.

Wethouder Oosters stelt dat het college over een zaak waar het college zelf verantwoording over af moet leggen niet volledig de eindverantwoordelijke kan zijn. De raad zal moeten aangeven waar de verantwoording over moet plaatsvinden. Dus kijkt het college hoe de raad de dag eruit wil laten zien om dit vervolgens te ondersteunen.

25

Mevrouw Zwinkels (CDA) is van mening dat er in de gesprekken al behoorlijk wat vorderingen zijn gemaakt. De verschillen in de verwachtingen vallen volgens haar mee. Ze geeft aan dat ze te horen kreeg dat het college in dit traject mensen begon terug te fluiten. Graag hoort ze welke concrete verantwoordelijkheid het college neemt.

30

Wethouder Oosters geeft nogmaals aan dat er ondersteuning geboden kan worden met kennis, expertise en hulp bij het vinden van een goede spreker of met evenementenbureau van het stadskantoor als het binnen het budget past, of een locatie. Er moet dan wel duidelijk zijn hoe de dag er uit moet zien, aangezien het de groene verantwoordingsdag is van de raad.

35

Mevrouw Zwinkels (CDA) is van mening dat de uitvoerende taken voor de dag niet aan de raadsleden uitbesteed dienen te worden en vraagt aan de wethouder om daar gelet op haar eigen ervaring in de raad op kan reageren.

40

Wethouder Oosters is er bij de motie vanuit gegaan dat het ging om het afleggen van verantwoording door het college aan de raad op het gebied van klimaat. Het uitvoeren van dergelijke processen gebeurt doorlopend in bijvoorbeeld de raadszaal. Het is nu ingewikkeld gebleken waar de grenzen liggen als het gaat om uitvoering.

45

Mevrouw Passier (Volt) vindt de kwalificatie van een motie over de schutting gooien zonder budget niet passend en vraagt waarom de wethouder de motie dan heeft overgenomen.

Wethouder Oosters neemt de kwalificatie terug en benadrukt dat ze nog steeds achter de motie staat.

- 5 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) komt terug op de genoemde rolverdeling die in deze situatie volgens haar niet zo eensluidend geïnterpreteerd kan worden en noemt als voorbeeld de programmabegroting of de jaarstukken

Wethouder Oosters geeft aan dat het college bijvoorbeeld de klimaatvisie en een luchtkwaliteitsplan opstelt en de raad daar vervolgens met elkaar over in gesprek gaat. Toch kan een verantwoordingsdag van het beleid van het college niet zonder de rol van de raad. Er zal gezocht moeten worden naar rolverdeling van de verantwoordelijkheden van de dag, waarbij de raad laat zien welke zaken er getoetst worden en op welke manier.

- 10 **Mevrouw Heijne** (GroenLinks) vraagt of het de richting op moet gaan waarin er in overleg een voorstel voor de verantwoordingsdag tot stand komt, waarna het college voor de uitvoering zorgt.

Wethouder Oosters antwoordt dat dit de werkwijze is die het college voor ogen heeft, mits de activiteiten binnen het budgettaire kader vallen.

- 20 **Mevrouw Heijne** (GroenLinks) vraagt of de rolverdeling voor wat betreft bijvoorbeeld het regelen van sprekers ook zo gezien moet worden.

Wethouder Oosters onderschrijft dit, maar dat het inhoudelijk vormgeven van de dag dus niet alleen in handen is van het college.

- 25

Mevrouw Heijne (GroenLinks) stelt dat de inspanning dus ook niet nadrukkelijk de verantwoordelijkheid is van de raadsleden die de motie hebben ingediend.

- 30 **Wethouder Oosters** bevestigt dit en refereert nog eens aan de ondersteuning die vanuit het college kan worden geboden.

Mevrouw Passier (Volt) is benieuwd waarom de zaak gelet op de nog steeds aanwezige goede intenties en de goede start dan zo is vastgelopen.

35

Wethouder Oosters heeft hier alles overziende geen goede verklaring voor en vraagt zich af of dit commissiedebat hier een goede vorm van overleg voor is. Het is goed om nog na te gaan hoe en waarom het zo gelopen is, maar vooral ook hoe er verder kan worden gegaan met de motie.

- 40 **De voorzitter** schorst na de interrupties de vergadering. Nadat drie partijen eerst vroegen om een tweede termijn, hebben zij hiervoor nu een ander voorstel. De voorzitter laat het CDA dit toelichten.

- 45 **Mevrouw Zwinkels** (CDA) wil met een punt van orde een procesvoorstel doen. Na overleg met de agenderende fracties is besloten dat het de wens is om samen met de raad en het college de groene verantwoordingsdag voor elkaar te krijgen. Er wordt een bijeenkomst voorgesteld waarbij alle commissieleden kunnen aansluiten. De wethouder wordt hier ook voor uitgenodigd. Het doel van deze bespreking is om concreet invulling te geven aan de dag. De wethouder wordt gevraagd

om een korte samenvattende notitie van de gesprekken die tot nu toe zijn gevoerd, zodat ook andere commissieleden zich kunnen voorbereiden.

5 **De voorzitter** corrigeert dat het voorstel op een punt van orde leek, maar dat niet daadwerkelijk was. De handelwijze en het voorstel worden echter wel toegestaan.

Wethouder Oosters is tevreden met het voorstel en sluit graag aan bij de bespreking. Er wordt een notitie van de voorgaande gesprekken toegezegd. Dit blijkt niet in briefvorm te hoeven worden gedaan.

10 **De voorzitter** constateert dat er geen vragen meer zijn en geen toezeggingen zijn gedaan. De behandeling van dit agendapunt is hiermee afgerond. De voorzitter schorst de vergadering.

15 **10. Makkelijker maken om warmtepompen te plaatsen**

De voorzitter, **de heer Bos** heropent de vergadering en heet iedereen die meekijkt van harte welkom bij de voortzetting van de commissievergadering Energietransitie, Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen. Dit agendapunt is geagendeerd door de heer Peters (D66), de heer Te Hoonte (VVD), mevrouw Alblas (ChristenUnie), mevrouw Smit (Volt) en de heer Dijkstra (EenUtrecht). Bij verduurzaming van woningen met warmtepompen krijgen Utrechters regelmatig te maken met obstakels in regelgeving waar ze van tevoren niet goed van op de hoogte waren.

20 **De heer Peters** (D66) stelt dat warmtepompen in de energietransitie een cruciale rol spelen. De inzet op collectieve warmte is een goed beleid, maar individuele keuze voor warmtepompen dient gerespecteerd te worden. De wethouder wordt gevraagd in hoeverre burgers echt vrij zijn in hun keuze voor warmtepompen, of wordt dit met het huidige beleid subtiel ontmoedigd. Daarnaast wil de fractie weten welke groepen inwoners geïnformeerd worden over de collectieve inkoop van warmtepompen en welke specifiek niet. De vraag is of hierbij een strategie wordt gehanteerd of dat dit een stadsbrede campagne is.

30 **Mevrouw Heijne** (GroenLinks) vraagt in een interruptie hoe de collectieve aanpak een ontmoediging zou kunnen zijn voor individuele initiatieven.

35 **De heer Peters** (D66) stelt dat de collectieve aanpak het meest efficiënt is en economisch gezien beter, maar volgens de fractie dient er een individuele keuzevrijheid te zijn tussen een warmtepomp of collectie warmte. Er wordt gerefereerd aan het college dat van mening is dat er keuze dient te zijn, maar in de praktijk wordt aangestuurd op collectieve warmte. Hiermee wordt individuele keuzevrijheid impliciet ontmoedigd. Hier vraagt de fractie opheldering over. Een
40 volgend punt is de vergunningenprocedure. Het aantal geplaatste pompen komt niet overeen met de hoeveelheid verstrekte vergunningen. Niet alle plaatsingen zijn vergunningsplichtig, maar het is waarschijnlijk dat een deel dat wel is en geen vergunning aanvraagt. Verder zijn er geen gegevens over het totale aantal warmtepompen. Monitoring hiervan is belangrijk en de wethouder wordt gevraagd of er bereidheid is om na te gaan hoeveel warmtepompen er in de stad geplaatst zijn en
45 mogelijk geplaatst gaan worden. Dit aangevuld met informatie over welke er vergunningsplichtig zijn en hoeveel niet.

Mevrouw Heijne (GroenLinks) vraagt hoe deze informatie voor warmtepompen waar geen vergunning voor nodig is kan worden verkregen.

De heer Peters (D66) stelt dat het belangrijk is om over informatie te beschikken en meldt dat er monitoringssystemen bestaan in de stad. Mogelijk dat deze daarin een rol kunnen spelen. Vervolgens wordt er aangegeven dat veel inwoners niet op de hoogte zijn van noodzakelijk vergunningen. Dit kan tot geschillen met burens leiden. Hoe kijkt de wethouder naar deze
5 ontwikkeling en welke stappen kunnen hiertegen worden genomen. Er wordt gewezen op de plicht van de gemeente met betrekking tot voorlichting. De gemeente dient burgers actief te informeren. Gevraagd wordt welke initiatieven hiervoor worden ontwikkeld.

Er wordt gerefereerd aan “Jouw Huis Slimmer”, maar informatie is volgens de fractie te beperkt. Een overig punt van zorg is het bestemmingsplan. Met versoepeling kan innovatie gestimuleerd
10 worden. Verder wordt aan de wethouder gevraagd of er informatie kan worden verschaft over de beste plekken voor een warmtepomp om met name geluidsoverlast te beperken. Ten aanzien van overlast wordt gesteld dat de gemeente nog niet handhaaft. Gelet op het toenemend aantal warmtepompen is dit een potentieel probleem. De vraag is of het college deze zorg deelt.

De heer Vintges (VVD) merkt op dat het voor inwoners vaak lastig is een warmtepomp te plaatsen. Onlangs kwam naar voren dat de nodige warmtepompen op basis van RO-wetgeving niet geplaatst hadden mogen worden. Bestaande regelgeving zit hiervoor in de weg. De vraag aan
15 het college is om dit in het omgevingsplan op te lossen. Verder wordt gevraagd wat er nog gedaan kan worden aan het makkelijker maken van het plaatsen van warmtepompen.

Mevrouw Alblas (ChristenUnie) sluit aan bij de vraag van D66 over informatie voor benodigde vergunningen en voorlichting over de beste installatieplaatsen. Dit om overlastklachten zo veel mogelijk te voorkomen.

Mevrouw Smit (Volt) is benieuwd naar wat de gemeente naast de plannen voor collectieve warmte op buurtniveau kan doen met bijvoorbeeld subsidies op warmtepompen. Verder wordt de wethouder gevraagd of er gelet op de gevallen van overlast op een andere manier gehandhaafd
25 gaat worden.

De heer Usta (Denk) wijst op een lange behandeltijd voor de aanvraag van een vergunning. Dit loopt uiteen van weken tot maanden. Soms gaat het dan om een beschermd aangezicht van een pand.

De heer Peters (D66) vraagt in een interruptie of de fractie van Denk dan ook benieuwd is hoe het proces van de vergunningen versneld kan worden voor panden met een beschermd stadsgezicht.
35

De heer Usta (Denk) is hier inderdaad ook benieuwd naar. De verplichte afstand tot de erfgrans van 3 meter vormt vaak een probleem. De hiervoor vereiste behuizing is kostbaar. Goede voorlichting hierover is belangrijk.

Mevrouw Oudejans (Student & Starter) wijst de voorzitter op de verkeerde tijdsregistratie.
40

De heer Usta (Denk) vervolgt zijn betoog voor goede voorlichting. Ook met oog op de verplichting in 2026 en het feit dat er subsidies zijn. Verder merkt hij op dat er met name in de winter gedacht wordt aan een warmtepomp. Met betere communicatie kan aan een meer geleidelijke spreiding van de plaatsing van de warmtepompen worden gewerkt.
45

De voorzitter geeft na de inbreng van de fracties het woord aan het college.

Wethouder Van Hooijdonk stelt dat uit cijfers van de RVO, voor wat betreft subsidietoekenningen, er de laatste jaren circa 1.000 warmtepompen zijn geplaatst. De meeste mensen vragen overigens de subsidie aan. Hiertegenover staan 14 vergunningaanvragen. Hieruit kan niet worden opgemaakt dat de vergunningen een obstakel vormen en de verduurzaming vertragen.

De heer Peters (D66) meent dat op basis van deze gegevens er mogelijk warmtepompen zijn geplaatst die vergunningsplichtig zijn. Dit kan in overlast situaties leiden tot geschillen en extra kosten.

Wethouder Van Hooijdonk onderschrijft dat dit het geval kan zijn, maar is niet van mening dat dit in de gemeente Utrecht tot substantieel grotere problemen leidt dan elders in het land. Hoeveel warmtepompen er vergunningsplichtig zijn, is momenteel niet bekend. De gemeente Utrecht heeft nu voor de vergunningen geen aanvullende eisen ten opzichte van het landelijke beleid. Gelet op de nieuwe Omgevingswet ligt het nu nog tussentijds aanpassen van de regels niet voor de hand. Wel is het belangrijk om er nog beter over te gaan communiceren. Ook de wethouder onderkent dat het ingewikkelde materie is. De regels zijn overigens landelijk opgesteld en de gemeente dient zich hieraan te conformeren. In de nieuwe Omgevingswet worden de regels voor het plaatsen van warmtepompen verruimd. De vraag is of de Omgevingswet aan gemeenten nog ruimte biedt om zelf regels te bepalen. Over de regeling onder de nieuwe Omgevingswet zal voor de raad een voorstel worden gemaakt. Uiteraard wordt ook overlast hierin meegenomen. Naar verwachting zal dit voorstel in het tweede kwartaal van volgend jaar aan de raad voorgelegd kunnen worden.

De heer Usta (Denk) Vraagt of er in dit voorstel ook gekeken kan worden naar de behandeltijd van een vergunningaanvraag.

Wethouder Van Hooijdonk zal dit meenemen, maar refereert aan het tot nu toe zeer geringe aantal aanvragen voor vergunningen. Het doel is een maximale doorlooptijd van 8 weken. In de wet kwaliteitsborging bouw en de Omgevingswet zullen een aantal zaken gaan veranderen. Waarschijnlijk heeft dit gevolgen voor de aanvraag van een vergunning.

De heer Peters (D66) geeft aan dat overlastsituaties terughoudendheid kan veroorzaken bij inwoners met plannen voor een warmtepomp.

Wethouder Van Hooijdonk vindt dit vooralsnog speculatief. Het belang van betere informatie wordt aan de hand van voorbeelden nogmaals benadrukt. Dit is een taak van de gemeente, maar in de branche ligt hiervoor ook nog ruimte voor verbetering.

De heer Peters (D66) vraagt de wethouder op welke manier de communicatie verbeterd gaat worden.

Wethouder Van Hooijdonk merkt op dat ze die zojuist genoemd heeft en herhaalt dat het gaat om alle financiële instrumenten, alle websites en via de branche. Actieve voorlichting over de beste plaats voor een warmtepomp is een goed idee. Hierin kan ook de adviserende rol van de

gemeente onder de aandacht worden gebracht. De beste bronnen om de plaatsing van warmtepompen te monitoren zijn de subsidies en de vragen in de bewonersenquête. Over welke warmtepompen een vergunning zouden moeten hebben, is geen informatie. Wellicht dat een meldingsplicht hiervoor een instrument kan zijn. Inwoners van de gemeente zijn vrij in hun keuze. Dat is iets anders dan het actief promoten en stimuleren. Hiervan is geen sprake. De inkoopactie voor hybride warmtepompen is gericht op tranche twee en drie. Verder wordt er in het beleid voor warmtepompen gekeken naar de kwaliteit van een woning die doorgaans goed moet zijn voor het kunnen plaatsen van een warmtepomp. Aan individuele verzoeken wordt medewerking verleend, maar op plekken waar collectieve warmte de beste optie is, wordt de warmtepomp niet gepromoot.

Mevrouw Smit (Volt) vraagt of warmtepompen voor een buurt soms beter kunnen zijn dan collectieve warmte.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat dit momenteel voor de hele stad nog niet te stellen is. Er wordt verwezen naar de transitievisie warmte die volgens drie tranches gaat verlopen. In dit langdurige proces wordt onderzocht wat de beste opties zijn. Dit wordt zorgvuldig per wijk onderzocht.

De heer Peters (D66) vraagt waarom de wethouder stelt dat als er een bewoner kiest voor een warmtepomp en de rest van de straat voor collectieve warmte deze bewoner de kosten voor collectieve warmte per inwoner doet oplopen.

Wethouder Van Hooijdonk antwoordt dat het collectieve systeem duurder wordt aangezien het dan door minder bewoners wordt opgebracht.

De heer Peters (D66) is van mening dat hiermee een verkeerd beeld wordt geschetst.

Wethouder Van Hooijdonk is het hier niet mee eens omdat er gekeken moet worden naar beleid en daarin wil de gemeente inwoners zo voordelig mogelijk over laten stappen. Voor collectieve oplossingen is dit het geval als er zoveel mogelijk inwoners aan meedoen. Het gaat de wethouder niet om een moreel oordeel over individuele keuzes.

De heer Peters (D66) vindt dit een betere toelichting van de wethouder. Het lid herhaalt, echter dat het beeld niet zo kan zijn dat als iemand in een straat voor een warmtepomp kiest de rest in de straat meer betaald voor de collectieve voorziening.

Wethouder Van Hooijdonk constateert dat de fractie van D66 geen vraag heeft gesteld en legt uit dat deze situatie bij elkaar opgeteld toch ten koste gaan van collectieve oplossingen. Zoals eerder aangegeven worden individuele initiatieven gewoon gefaciliteerd.

De voorzitter constateert dat er geen vragen meer zijn.

De heer Usta (Denk) heeft geen vraag, maar wil benadrukken dat het gelet op de duur van de transitie goed is als er ondertussen wel warmtepompen worden blijven geplaatst.

Wethouder Van Hooijdonk geeft aan dat er voor de tranches twee en drie wel actief hybride warmtepompen worden aangeboden. Er blijven met het oog op de duur van de transitie dus mogelijkheden om een warmtepomp te installeren. In overgangssituaties probeert de gemeente zo goed mogelijk met de bewoners mee te werken.

De heer Peters (D66) vraagt of de data van de collectieve inkoopacties in de voorlichting kunnen worden opgenomen.

- 5 **Wethouder Van Hooijdonk** vindt dit een goede suggestie en stelt voor hier in het vierde kwartaal mee aan de slag te gaan.

De voorzitter stelt vast dat er nu echt geen vragen meer zijn en informeert bij de griffier naar gedane toezeggingen.

10

De voorzitter rond de commissievergadering af.